

APR - 3 1956
APR 10 1956

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario.
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,280

PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 30, 1956, TORONTO, ONTARIO

METAI XXV

Toronto priemiestyje Etobicoke įvyko sėdėjimo streikas, kuomet kompanija pasi-
mojo atleisti 24 darbininkus

už unijinį aktyvumą. Kada vyriausybė sutiko reikalą iš-
tirti, streikieriai apleido į-
monę. Dirba daugiausia vo-

kiečiai emigrantai iš Vokie-
tijos. Cia matote paduodant
maistą streikieriams per
tvorą.

Sako Parlamento Nariai Pritaria Siūlymui Sulaikyti Ginklavimąsi

TORONTO. — Kovo 19 dieną Ottawoje lankėsi nemaža delegacija, atstovaujanti taikos judėjimą, ieškant parlamento narių paramos pasiūlymui, kad būtų sudaryta tarptautinė sutartis sulaikymui išbandymų nuklinių ginklų ir bendrai ginklavimosi lenktynių.

Delegacija lankėsi Ottawoje tą pačią dieną, kada prasidėjo Londone Jungtinių Tautų pokomitetą dėl nusi-

Tarasi Amerika, Kanada, Meksika

WASHINGTON. — Greenbrier viešbutyje, White Sulphur Springs, W. Va., susirinko prezidentas Eisenhower, Kanados premjeras St. Laurent ir Meksikos prezidentas Adolfo Ruiz Cortines. Tai bus pirmas šių kaimynų istorijoje kaimyniškas susitikimas.

Siam susitikimui idėją buvo duota prezidento Eisenhowero. Jis norėjęs pasikalbėti su savo kaimynais, kad visi trys geriau vienas kitą suprastų.

Kas bus jų kalbėta, veikiausiai bus pranešta vėliau, pasitarimui pasibaigus.

ginklavimo posėdžiai. Delegacija matėsi su 100 parlamento narių ir kalbėjosi su jais minėtais klausimais. Didžiuma atstovų, su kuriais delegacija matėsi, reiškė viltį ir pageidavimą, kad būtų kaip nors susitarta sulaikyti ginklavimosi lenktynes.

CCF atstovai pasakė, kad CCF remia uždraudimą nuklinių ginklų bandymų ir imasi atitinkamų priemonių.

Vienas liberalas, Elmore Philpott, kuris stoja ir už Kinijos pripažinimą, pareiškė, kad pasaulinės jėgos artinasi prie susitarimo nusi-ginklavimo klausimu. Bet, pirmuoju žygiu, sako jis, turėtų būti sulaikymas nuklinių ginklų išbandymų.

Net konservatai išreiškė pritarimą nusiginklavimui. Viskas ko reikia, sakė jie, kad visi sutiktų vienu kartu nusiginkluoti.

Iš tų, su kuriais delegacija kalbėjosi, mažuma nesutiko su nusiginklavimo idėja. Atsirado, žinoma, ir tokių, kurie pasisakė už atominių karą. Pavyzdžiui, John H. Blackmore, Social Credit lyderis, pareiškė, kad atominis karas neišvengiamas. Neprielankiai kalbėjo ir libera-

las iš Toronto Donald Carrick.

Delegacijos galva, Dr. Endicott, išreiškė mintį, kad didžiuma parlamento narių yra prielankūs taikos judėjimo siekimui, kad būtų einama prie nusiginklavimo. Lieka pamatyti, kiek šis klausimas gaus paramos iš jų pusės.

Pasirodo, Kad Būti Patriotu Yra Nepraktiška

TORONTO. — International Union of Mine, Mill and Smelter Workers, norėdama tapti labiau kanadiška ir turėti daugiau autonomijos, savo konvencijoje pakeitė konstituciją taip, kad prie vardo buvo pridėtas žodis Canada, bet ir tai skliausteliuose. Dabar pasirodo, kad tas sudarys jai labai daug vargo.

Ontarijos Darbo Santykių Taryba padarė tarimą, kad ši unija dabar yra visai kita unija ir visi susitarimai su samdytojais nustoja galios. Jei samdytojai laikysis sutarčių, tai gerai, o jei nen-

Britai Buvo "Areštavę" Visus Kipro Gyventojus

NICOSIA. — Kipro salos gubernatorius Sir John Harding įrodė pasauliui, kaip galima lengvai sulaikyti terorizmą. Tai visai paprastas būdas.

Pereitą sekmadienį pripuolė Graikijos nepriklausomybės diena. Gubernatorius Harding, bijodamas, kad Kipro salos gyventojai tą dieną nesurengtų didelių demonstracijų, paskelbė įsakymą, kad Kipro salos gyventojams uždraudžiama nuo 4 valandos ryto išeiti iš namų. Taip buvo padėti po naminiu areštu visi 500,000 salos gyventojų ir laikomi per 24 valandas.

Kad jo įsakymas būtų vykdomas, jis įsakė savo 20,000 kariuomenės žiūrėti, kad niekas neitų iš namų. To pasekoje, "tik" apie 600 as-

ri, gali atsisakyti.

Šlykštesnio nutarimo negalėtų niekas padaryti. Tik dėl to, kad unijai vadovauja pažangesni žmonės, taryba sumynė po kojomis teisėtumą ir tiesiog spiovė ant patriotizmo.

Siūlo Neplėsti Bagdado Pakto

KAIRAS. — Egipto premjeras Abdel Nasser pareiškė, kad jis nepriešingas Britanijos interesams Vidurryčiuose, ir kad nėra pagrindo abiem šalims pyktis.

Bet nesutikimai galėtų padidėti, jeigu Britanija motųsi plėsti Bagdado pakta.

Jis nesąs priešingas apsigynimo sistemai, kurią britai nori sudaryti, bet ji neturi liesti arabiškų šalių. Bagdado paktas sudarąs grumojimą Egipto svarbiems interesams. Jis esąs visai prieš arabų tautų interesus.

NICOSIA. — Britų gubernatorius Harding nubaudė administratyviškai visą Lapidthos kaimą \$19,600.

Kažkas įmetė bombą į britų igulos buveinę ir sužeidė vieną kareivį. Neatsiradus išdavikų, buvo nubaustas visas kaimas.

menų buvo sulaikyta. Žmonės nėjo iš namų visai.

Nevalia buvo žmonėms neį bažnyčią eiti, tad ir bažnyčios buvo tuščios visą sekmadienį. Kunigams buvo uždrausta apleisti savo vietas. Ir, žinoma, ir jie niekur neširodė. Vienoj bažnyčioj kunigas laikė pamaldas dalyvaujant 10 parapijonų. Kareiviai įėję į bažnyčią suėmė kunigą.

Tik tam tikruose kaimuose, kur vieni graikai gyvena, buvo leistos pamaldos, bet kunigams buvo įsakyta po pamaldų pasiūsti parapijonių namus.

Vienu žodžiu, Kipro sala per 24 valandas buvo kaip sušaldyta. Tik tai kariuomenė, kurios tenai sutraukta tiek, kad ant 25 asmenių pripuola vienas kareivis, galėjo laisvai judėti.

Vienybės su Graikija judėjimas išleido lapelius, kuriuose primena Hardingui, kad Kipro salos gyventojai neišsigąsta jo grumojimų Kova eisianti ir toliau, ko salos gyventojai laimės laisvę.

Graikijoje įvyko didelės iškilinės paminėjimai nepriklausomybės ir buvo prisiminta Kipro sala, kuri vedanti šventą kovą už prisijungimą prie Graikijos.

Arabai Siūlo Savo Pataisas

NEW YORK. — Vakarietinės jėgos nori, kad JT Saugumo Taryba, sudaryta iš 11 šalių, svarstyti Vidurryčių krizę ir pasiūstų JT sekretorių Hammarskjöldą į Vidurryčius su taikos misija.

Nekurios arabiškos šalys reikalauja, kad klausimas būtų atidėtas vienam mėnesiui. Taipgi jos nori, kad Saugumo Tarybai diskutuojant Vidurryčių klausimą būtų kviečiamos ir arabų šalys.

Izraelis sako, kad jeigu bus arabai išklausti, tai turi būti leista ir Izraeliui perstatyti savo poziciją.

Tarybų Sąjunga pritaria, kad būtų leista abiem šalim perstatyti savo argumentus.

Pasidairius po Kanadą

Pereitą savaitę finansų ministeris Harris patiekė biudžetą šiems metams. Atrodo, kad biudžete nėra ypatingų pakeitimų.

Taksai nuo pajamų palieka tie patys. Korporacijų taksai taipgi palieka tie patys.

Palengvinimus gauna tik tai nekurius ūkio mašinų dalys, importuojamos iš užsienio. Taipgi ir auksas. Dabar bus galima auksą eksportuoti ir parduoti tokia kaina, kokią bus galima gauti.

Apsunkinimai taikomi amerikinių žurnalų kanadiškoms laidoms. Jų taksai ant skelbimų, gaunamų Kanadoje, bus pakelti 50 procentų pradedant 1957 metais. Tas daroma tikslu apsaugoti kanadiškų žurnalų interesus.

Praėjusiais metais valdžia turėjo \$51,700,000 deficito. Dabar federalės vyriausybės skolos siekia \$11,315,000,000.

Šiais metais apsigynimo išlaidos bus didesnės ant \$70,000,000. Viso numatoma išleisti \$1,730,400. Tai beveik 40 procentų vyriausybės pajamų.

Statistiniai duomenys rodo, kad 1955 metais korporacijų ir kompanijų pelnas pakilo beveik 24 procentais, o darbininkų uždarbiai tiksliai truputį virš 2 procentų.

Praėjusiais metais vyriausybė turėjo pajamų taksais ant asmeninių pajamų \$1,180,000,000 arba \$3,400,000 mažiau, negu 1954 metais, tuo tarpu iš korporacijų gavo \$1,035,000,000 arba \$14,000,000 daugiau, negu 1954 metais. Tas taipgi rodo, kad korporacijų pelnai smarkiai pakilo.

O kiek jos priverkia, kad negali pakelti algų darbininkams?

Prof. G. B. Langford, Toronto universiteto geologinių mokslų fakulteto galva, pareiškė, kad Kanados vyriausybė baisiai sukoneveikė planus dėl dujų vamzdžio.

Jis sako, kad vyriausybė leidžia vamzdžio likimą spręsti Washingtone.

Jis taipgi sako, kad Ottawa (vyriausybė) padeda praveisti jūrų kelią, tokiu būdu netiesioginiai remdabergabenimą geležies rūdos. O ta rūda plauks į Jungtines valstijas.

Kanados apsigynimo ministerija pranešė, kad DEW (Distant Early Warning) linija bus operuojama Jungtinių Valstijų civilinio kontrolieriaus, parinkto JAV vyriausybės.

Linijos pastatymas kainuos \$1,280,000,000. Ji eis palei 70-tą lygiagrete.

Sutartis sudaroma ant trijų metų. Kanada pasilieka teisę perimti savo žinion po trijų metų tą linijos dalį, kuri eis per Kanados žemę. (Linija nusitęsia į Alaską.)

Linijos operavimas, kada ji bus pastatyta, pareikalaus 1,200 vyrų. Tai bus linija radaro stočių.

Toronto miestas diskutavo porą metų ar daugiau klausimą, ar maišyti į geriamąjį vandenį fluoriną, ar ne. Sakoma, kad fluorinas pagelbsti vaikams išsaugoti dantis.

Dabar kažkas apskundė ir teismas patvarkė, kad miestas neturi teisės šiame reikale, nes sveikatos reikalai nepriklauso miestui.

Išrodo, kad ponai nežinojo, jog jie kalba apie tai, kas jiems nepriklauso.

Eina gandai, kad kažkas nori paduoti skundą prieš naudojimą chloro užmušimui

bakterijų vandenyje. Kažin ką teismas šiuo reikalu pasakys, jeigu jam teks tarti žodį.

Yra žmonių, kurie tvirtina, kad fluorinas, kaip ir chloroformas, yra nuodai ir gali nuo to žmonės apsigirti. Bet vienas miestelis Ontarijoj pradėjo maišyti fluoriną į vandenį niekam nieko nesakęs ir žmonės nieko neįturo. Jei būtų žinoję, ne vienas būtų skundęsi, kad serga nuo fluorino.

Kanadietis

Paul Robeson Vėl Atvyksta Kanadon

TORONTO. — Jerome Concerts & Artists Limited praneša, kad pasauliniai garsus dainininkas Paul Robeson vėl dainuos Kanadoje. Šiuo sykiu jis dainuos keliose vietose.

Po to, kai Paul Robesonas dainavo Toronte, pasipylė iš visų Kanados kampų kvietimai, kad jis atsilankytų. To pasekoje yra rengiamas jam koncertų maršrutas.

Jis dainuos sekančiose vietose: Ottawoj — balandžio 16, Windsore — balandžio 20, Londone — balandžio 23, St. Catherine — balandžio 25, Hamiltone — balandžio 27, Sudbury — gegužės 1, Timminse — gegužės 3, Fort William — gegužės 5, Winnipege — gegužės 8, Reginoj — gegužės 11, Saskatoone — gegužės 14, Edmontone — gegužės 17. Kada jis dainuos Calgarije, Vancouveryje ir kitose vietose Britų Kolumbijoj, bus paskelbta vėliau.

Visuose koncertuose jam liū kaimo, prieš apie 26 mėnesius.

Norintieji išgirsti šį puikų dainininką, įsidėmėkite datas.

KNYGOS

IDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

AMERIKOS PREZIDENTAI. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų ir jų visuomeninės rolės Amerikos žmonių gyvenime. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS SALTINIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi patarimai kaip užsilaikyti ir kaip suteikti sau pirmąją pagalbą. Daug patarimų įvairiais sveikatos reikalais. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

PASAKOJIMAI IŠ ISTORIJS. D. M. Šolomsko raštų rinkinys. Įdomūs ir naudingi pasiskaitymai. 318 puslapių, kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis: Viena iš įdomiausių apysakų. 500 pusl. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinaš. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ZMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinių apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGEJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciūško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiaivos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarptautinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

KAIP IR SENATVĖJE BŪTI JAUNAM. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypačingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GĖDOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių-poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoj po karo. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANJOJ. Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fašistais, 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėstį. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ont.

Garsusis vengrų vynu butelio šokis, parodomas čionai, bus vienas iš numerių metinio koncerto programoje. Koncertą ruošia Champion, angliškasis jaunimo laikraštis.

Jis įvyks balandžio 8, sekmdienį, 8.30 valandą vakaro, 83 Christie St. Programoje bus daug dainų, šokių, kuriuos duos Song and Drama grupės. Dalyvaus tautinės grupės, kaip kinų, suomių, rusų ir kitų. Pakvietimus į šį koncertą galima gauti: Midtown Book Store, 738 Bathurst St., arba Champion ofise, 24 Cecil St.

Šiuo sykiu jis dainuos keliose vietose. Po to, kai Paul Robesonas dainavo Toronte, pasipylė iš visų Kanados kampų kvietimai, kad jis atsilankytų. To pasekoje yra rengiamas jam koncertų maršrutas. Jis dainuos sekančiose vietose: Ottawoj — balandžio 16, Windsore — balandžio 20, Londone — balandžio 23, St. Catherine — balandžio 25, Hamiltone — balandžio 27, Sudbury — gegužės 1, Timminse — gegužės 3, Fort William — gegužės 5, Winnipege — gegužės 8, Reginoj — gegužės 11, Saskatoone — gegužės 14, Edmontone — gegužės 17. Kada jis dainuos Calgarije, Vancouveryje ir kitose vietose Britų Kolumbijoj, bus paskelbta vėliau. Visuose koncertuose jam liū kaimo, prieš apie 26 mėnesius. Norintieji išgirsti šį puikų dainininką, įsidėmėkite datas.

TARYBŲ

S. Čiurlionienė

KAUNAS. — Miesto bininkai, moksleiviai, gentijos atstovai gausi lyvavo rašytojos S. Čiurlionienės - Kymantaitės gimimo ir 50-ųjų kūmetinių minėjime.

Minėjimą atidarė vykdomojo komiteto ninko pavaduotojas Narkevičiūtė. Ji per LTSR Aukščiausiosios bos Prezidiumo Įsaką LTSR nusipelnusio veikėjo S. Čiurlionienės mantaitės apdovano Garbės raštu.

Pranešimą apie jubiliejų gyvenimą ir kūrybą dramaturgas V. Miliūnas.

Jubilieatę sveikino tarybinių rašytojų, t. n. dailininkų sąjungų no jaunųjų rašytojų, nės literatūros leid Kauno Muzikinio dram atro bei įvairių miest kyklų atstovai. Rašyto gerbti į minėjimą atvy ve jos mokiniai ir draugai. Gausių telegr tarpe — TSRS Rašyto jungos valdybos, o ta rašytojų V. Mykolaičio tino, I. Simonaitytės sveikinimai.

Užtikrintas Rytojus

Sunkus ir vargingas valstiečių gyvenimas azinėje Lietuvoje. Daug teko tuomet patirti Martinaitienei. Nuo pnystės dienų išėjo ji ta ti pas buožes, krovė turtus, pati dažnai net ma duonos kashio. Jos nimas pasikeitė tik t niais metais: ji tapo teisiu piliečiu. Susikūru kumos rajone, Triškonė linkėje "Aušros" kol J. Martinaitienė pirmo jo į jį. Ir tik kolūkyje ji pati mėgsta dažnai s surado laimę. O tai tik sa. J. Martinaitienė dir line kolūkietė laukinink brigadoje. Nors ji jau vo amžiaus, tačiau ak dalyvauja kolūkinėje g boje, už ką kolūkis g atlygina. Pavyzdžiui, tais metais jos šeima 7,000 rublių pinigais, kg grūdų, 125 kg cukr daug kitų gėrybių. Ma tienės šeimai nereikia ti dėl duonos kashio, j tojus šviesus ir užtikn Susipažinus su TSK suvažiavimo nutarima Martinaitienė pasižadė aktyviau dalyvauti k nėje gamyboje, siekti laimėjimų savo darbe.

O. Klusis

"Aušros" kol. kolt

TARYBŲ LIETUVOJ

S. Čiurlionienės Jubiliejaus Minėjimas

KAUNAS. — Miesto darbininkai, moksleiviai, inteligentijos atstovai gausiai dalyvavo rašytojos S. Čiurlionienės - Kymantaitės 70-ųjų gimimo ir 50-ųjų kūrybos metinių minėjime.

Minėjimą atidarė miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas drg. Narkevičiūtė. Ji perskaitė LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsaką apie LTSR nusipelnusio meno veikėjo S. Čiurlionienės-Kymantaitės apdovanojimą Garbės raštu.

Pranešimą apie jubiliatės gyvenimą ir kūrybą padarė dramaturgė V. Miliūnas.

Jubiliatę sveikino LTSR tarybinių rašytojų, tarybinių dailininkų sąjungų, Kauno jaunųjų rašytojų, Grožinės literatūros leidyklos, Kauno Muzikinio dramos teatro bei įvairių miesto mokyklų atstovai. Rašytoją pagerbti į minėjimą atvyko būvę jos mokiniai ir mokslo draugai. Gausių telegramų tarpe — TSRS Rašytojų sąjungos valdybos, o taip pat rašytojų V. Mykolaičio-Putino, I. Simonaitės ir kitų sveikinimai.

Atsakydama į gausius sveikinimus ir dėkodama už jų nuoširdumą bei įteiktas dovanas, S. Čiurlionienė-Kymantaitė pažadėjo dar nemažą padirbėti lietuvių tarybinės literatūros vystymo bare.

Kauno Jaunojo žiūrovo, Muzikinio dramos teatro, J. Gruodžio vardo muzikos mokyklos ir meninės saviveiklos kolektyvų pajėgoms dalyvaujant, įvyko didžiulis koncertas. Jo pabaigoje jubiliatę perskaitė įžangą ir antrąją dalį iš savo poemos "Giria žalioji".

Respublikinėje bibliotekoje surošta S. Čiurlionienės-Kymantaitės kūrybos ekspozicija. Čia išstatyti rašytojos kūrybos pavyzdžiai, senesni jos raštų leidimai bei vertimai. Ekspozicija gausiai lankoma.

Kauno Teatruose

KAUNAS. — Muzikiniame dramos teatre šiomis dienomis įvyko K. Treniovo pje-

Artistai Pas Darbininkus

Gyva, pakili nuotaika buvo vakar Vilniaus Platauš vartojimo elektrotechnikos reikmenų gamykloje pietų pertraukos metu. Vos baigę darbą, darbininkai skuba į pagrindinį cechą. Jau iš skelbimų jie žino, kad pas juos atvyksta laukiami svečiai — LTSR Valstybinio Akademini operos ir baletu teatro meninė brigada. Po keletos minučių į cechą suplaukia apie 400 žmonių. O štai ir artistai. Jie sveikinasi su darbininkais, užsimezga įdomūs pokalbiai apie teatro darbą, apie gamyklos produkciją. Teatro režisierius papasakoja susirinkusiems apie operos meną, kviečia susipažinti su paskutiniaisiais teatro pastatymais.

Prasideda koncertas. Sunk vežimio kėbulas virsta scena. Čia pat ir pianinas. Teatro solistė Leonaitė atlieka Olgos ariją iš Dargomyžskio operos "Undinė", dainelę iš kinofilmo "Žiogas". Koncertmeisteriai Dambrauskas ir Kairys fagotu ir obojumi atlieka kompozitoriaus Fridemano "Zmonos ir vyro ginčą". Ant paauskštino — solistė Zukaitė. Ji dainuoja Šimkaus dainą "Pamylėjau vakar", Kūmos arioso iš Čaikovskio operos "Burtininkė". Po to baletu solistas Gončarovas atlieka šoki "Senas pažįstamas". Koncertą nutaikingai veda solistas Vasi-

liauskas. Po koncerto pokalbiai tarp artistų ir darbininkų tęsiasi toliau. Darbininkai kviečia svečius į cechus, supažindina su gamyba.

— Mes labai patenkinti susitikimu, — sako režisierius Zauka. — Artimiausiu metu organizuosime tokias išvykas į kitas Vilniaus įmones. Aplankysime "Eltos" gamyklą, "Pergalės" konditerijos fabriką, N. Vilnios "Žalgirio" staklių gamyklą, padėsime vietoje saviveiklininkams.

Patenkinti koncertu ir darbininkai. Jie karštai dėkoja svečiams už apsilankymą, kviečia neužmiršti ateityje.

— Tai tikrai kultūringas poilsis, — kalba gamyklos surinkėjas drg. Griškevičius. — Mes laukiame daugiau svečių — artistų, dailininkų, rašytojų.

R. Mockus

Kolūkiečių Gerovė

Priekulė. — Metai iš metų kyla Stalino vardo žemės ūkio artelės narių materialinio ir kultūrinio gyvenimo lygis. Sąžiningo ir pasiaukojančio kolūkiečių darbo dėka nuolat stiprėja visuomeninis ūkis. Suvedus praėjusių metų gamybos rezultatus, paaiškėjo, kad kolūkis gavo beveik milijoną rublių pajamų, 100,000 rublių dau-

Liaudiškose Respublikose

Gelmų Žvalgymas Lenkijoje

Lenkijoje tęsiasi geologinio žvalgyimo ir tyrinėjimo darbai neištirtiems šalies rajonams ištirti. Šių darbų išdavoje jau atrasti nauji naudingųjų iškasenų telkiniai. Buvo išvalgytas taip vadinamas Kujavos pylimas, kur dabar vyksta pasirošimas pradėti eksploatuoti turtingus akmens druskos klodus. Žesuvos ir Kelecko vaivadijose atrasti sieros telkiniai, esantieji palyginamai nedidelėje gilumoje.

Didelę reikšmę metalurgijos gamybai toliau vystytis Lenkijoje turi geležies rūdos klodai, visai neseniai atrasti Lodzės vaivadijos Lenčicos miesto rajone. Šis telkinys jau įsisavinamas. Liublino vaivadijoje atrastos didelės fosforito atsargos, o Nidos upės slėnyje (Kelecko vaivadija) — gipso atsargos. Poznanės vaivadijoje rusvąsias anglis pradės naudoti dabar statoma elektrinė "Konin". Didelės akmens anglies atsargos atrastos Stalino graduko vaivadijoje, Češinos apylinkėse.

Įvairiuose respublikos rajonuose atrasti nauji durpių, gamtinių dujų, cinko, švino, nikelio, vario, o taip pat ugniai atsparių medžiagų ir statybinių medžiagų telkiniai.

Ulan-Batoras Statosi

Ikirevoliucinėje Urgo je (taip seniau buvo vadinamas Ulan-Batoras) buvo vien jurtos. Liaudies valdžios metais jų vietoje išau-gau naujas šiuolaikinis miestas. Mongolijos Liaudies

giau, negu 1954 metais. 100 ha žemės naudmenų pernai pagaminta po 31,04 centnerio mėsos, tame skaičiuje 21 centneris kiaulienos, primelžta 274,38 centnerio pieno.

Sąžiningas darbas kolūkyje gausiai atlyginamas. Kolūkiečiams už kiekvieną darbadienį išduodama po 7 rublius, 2,5 kg grūdų ir kitų žemės ūkio gaminių. Svarus darbadienis įgalina kolūkiečius pasiturinčiai gyventi.

Kolūkiečiai J. Bandžėras ir M. Šutmagis iš savo pajamų, gautų kolūkyje už darbadienius, įsigijo motociklus, kolūkietės M. Kalvelienė, M. Karevienė — suvamašias mašinas. Beveik kiekvieno kolūkiečio šeima turi nuosavus dviračius.

Kolūkis elektrifikuotas ir radiofikuotas, kiekviena šeima gauna po keletą laikraščių ir žurnalų. Kolūkyje veikia klubas-skaitykla ir biblioteka. Šiais metais artelės gamybiniame plane numatyta pastatyti kolūkyje kultūros namus.

Respublikos sostinėje dabar yra plačios gatvės, erdvios aikštės, kuriose pastatyti kapitaliniai namai su centru apšildymu, vandentiekio ir kanalizacija. Be pramonės įmonių, Ulan-Batore pastatyti gyvenamieji namai, pastatai teatrams ir klubams, administratyviniai pastatai, komunalinės-buitinės ir prekybos įmonės ir kt.

MLR Vyriausioji statybos valdyba 1955 metų planą įvykdė 111,3 procento. Per metus buvo atiduota naudotis 23 objektai, tame tarpe eilė daugiabučių gyvenamųjų namų, muziejaus ir mokyklos pastatai, Profsąjungų namai.

Didelis statybinių darbų planas nubrėžtas 1956 metams. Mongolijos sostinėje bus perduota eksploatacijon 20 tūkstančių kvadratinų metrų gyvenamojo ploto, jaunimo ir pionierių rūmai ir dau gkitų pastatų.

Lenkijos ir Kinijos Ekonominis bei Kultūrinis Bendradarbiavimas

1955 metais prekių apyvarta tarp Lenkijos ir Kinijos beveik 9 kartus viršijo 1950 metų lygį.

Kinija tiekia Lenkijai geležies rūdos, retųjų metalų, ketaus, asbesto, grafito, grūdų, medvilnės, vilnos, šilko, aliejinių kultūrų sėmenų.

Lenkija eksportuoja į Kiniją eilei pramonės objektų reikalingų kompleksinių įrengimų, metalurgijos pramonės dirbinių, staklių, geležinkelio riedmenų, jūrų laivų, automobilių, traktorių, žemės ūkio mašinų, elektrinių mašinų, gręžiamųjų įrengimų. Gyvai vykdyti prekių mainus nuolatine laisvojo-moji linija, jungianti abi šalis.

Plečiasi Lenkijos - Kinijos kultūrinis bendradarbiavimas, suorganizuotas pasikeitimais meno kolektyvais, kinofilmams ir t. t.

Pastaruoju metu Kinijoje gastroliavo Lenkų dainų ir šokių ansamblis "Mazovše"; Lenkijos Kariuomenės dainų ir šokių ansamblis, o taip pat daugelis teatrų solistų. Pas Lenkijos darbo žmones buvo atvykęs Kinijos liaudies išvaduojamosios armijos Dainų ir šokių ansamblis, Kinijos cirko artistai ir kiti meno kolektyvai.

Kasmet Kinijoje ir Lenkijoje rengiami draugystės mėnesiai, kinofestivaliai ir filmų peržiūros. Šiomis dienomis Pekine buvo pasirašytas naujas Lenkijos ir Kinijos kultūrinio bendradarbiavimo susitarimas, kuriame numatoma žymiai išplėsti šių dviejų šalių kultūrinius ryšius.

ASISKAITYMUI

ė A. Bimba. Trum Jungtinių Valstijų merikos žmonių gy- \$2.00.

r. J. J. Kaškiaučius. ir kaip suteikti sau iriais sveikatos rei- \$2.50.

M. Solomso raštų ymai. 318 puslapių,

e Viena iš įdomiausia. Kaina \$1.50.

s. Nepaprastai įdo- gyvenimo Lietuvoje.

A. Parašė prof. Po- Popiežių vaidmuo; uočius. Knyga turi

linas. Labai aiškiai kinkė savo naudai.

o prof. E. A. Kos-

as Kaškaitis. Kny- nių apie technikos ma \$1.00.

GEJAI. Parašė vi- Washingtonas, Tho- Kosčiūško, Pulaski Kaina \$1.00.

prašoma nuo bau- ai. Knyga turi 300

burio dekanas Dr. aiku apie tar- bine

nioliktoji ir Nami- rais, 360 puslapių.

. Apysaka iš Ame- ių lietuvių gyveni-

NAM. Parašė Dr. veikatos klausimu, y. Kaina 65 ct.

. Apysaka iš Ame- . Kaina \$1.00.

s. Parašė vienas iš pėtų Stasys Jasi- inų. 256 puslapių.

. Parašė R. Miza- ygoje rasite infor- salis. 190 puslapių.

. Bimba, grįžęs iš . Knyga 222 pus-

Bimba. Faktai apie apiai. Kaina \$1.00.

dvardas Zdanaus- ro su Franko fa-

ir mokešči. me.

s Komitetas, Toronto 3, Ont.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

SU LAIKU VISKAS ISSIAISKINS

Buržuazinė spauda pasileido į darbymetę plepėti apie Stalino "pasmerkimą". Kasdien prirašoma visokių prasiromanymų. Jai nesvarbu paduoti, ką sakė Chruščiovas ir kiti komunistų lyderiai suvažiavime. Tos kalbos nerado vietos didlapiuose. Ji vis mini apie kokį tai "slaptą" posėdį. Kaip ji gali žinoti, kas tenai buvo kalbama, jei posėdis buvo slaptas?

Kaip į tai žiūrėti rimtam žmogui? Rimtas žmogus turi remtis faktais, o ne pletkais. Iki šiol tėra tokie faktai:

Suvažiavime kalbėtojai prisipažino, kad vieno asmens perdidelis garbinimas buvo klaida. Tą galime visi matyti. Daug kas matė tai dar Stalinui esant gyvam. Dažnas pasakydavo, kad Tarybų Sąjungos komunistai eina pertoli su savo garbinimu Stalino. Suvažiavime pasakytose kalbose nematyti, kad tai būtų buvęs paties Stalino parėdymas. Gal jam tas ir patiko, bet negalima sakyti, kad jis tą įvedė ir tik jis už tai kaltas.

Suvažiavime buvo pasakyta, kad prie Stalino nebuvo išvystyta kolektyvi vadovybė. Dėl to įvyko ir kitų klaidų. Čia irgi ne jo vieno kaltė.

Buvo prisipažinta, kad buvo padaryta klaidų santykiuose su kitomis šalimis. Ar už tai atsako vien Stalinas, nepasakyta.

Suvažiavime buvo pažiūrėta savikritiškai ne tik į Staliną, bet ir į visos partijos darbą. Kritika buvo taikoma tenai, kur ji tiko. Buvo kritikuojami filosofai, teisininkai, rašytojai, valdininkai. Bet buržuazinė spauda pasigavo tik Staliną.

Nei vienas žmogus negali būti neklaidingas. Tiesa, kartais laiko neklaidingų popiežių, bet ir popiežiai yra pridarę didelių klaidų. Padarė daug klaidų visi valstybių lyderiai. Amerikiečiai (žinoma, ne visi) daug kartų ir labai griežtai pasmerkė velionį Rooseveltą. Kiti net išdaviku pavadino. Kam nežinoma, kiek visokių klaidų pridarė Vokietijos lyderiai, ypač Hitlerio gėgės.

Kas buvo negera Stalino darbuose, aišku, yra kritikuojama, kad ateityje būtų išvengta tų klaidų. O kas buvo gera, pasilikis jo nuopelnui. Laikui bėgant viskas išsiaiškins.

Suvažiavime buvo Kanados Progresyvos Darbo Partijos lyderis Tim Buck. Jis tikriausiai buvo ir tame "slaptame" mitinge ir žino viską. Rodos sugrįžęs duos raportą Massey Hall. Jis tikriausiai parašys ir spaudoje. Sužinosime visą tiesą.

Tad dabar nereikia leisti į visokius plepalus sykiu su buržuazine spauda, kuriai tiesa visai nerūpi šiame atsitikime. Jos tikslas, kaip ir visuomet, drumsti darbininkus, kelti juose ginčus, nepasitikėjimą savo partijomis ir organizacijomis.

IR JIE MATO SAVO KLAIDAS

Kiek laiko atgal, Francijos užsienio reikalų ministras, Christian Pineau, labai sujaudino Londoną ir Washingtoną savo kalba. Mat jis taipgi žvilgtelėjo kritiškai į Vakarų klaidas.

"Mes padarėme daugybę klaidų manydami, kad saugumo problema yra vienatinė tarptautinė problema", pareiškė jis.

Vakarų atsinešimas į Tarybų Sąjungą buvęs labai klaidingas. Sako jis: "Arba mes turime jiems karą skelbti — ši politika, man smagu pabrėžti, jau dabar atmesta, arba mes turime ieškoti būdų koegzistencijai".

"Aš noriu įtikinti mūsų Anglo-Amerikos draugus, kad jie atkeistų savo užsienio politiką. Karinė politika jau atmesta. Dabar mes turime pateikti taikos politiką, taip, kad mūsų idealai teisėtumo, lygybės ir laisvės galėtų triumfuoti".

Francija, jo žodžiais, norinti pasilikti viduryje tarp Rytų ir Vakarų.

Valstybės sekretorius, ponas Dulles, apvažinėjęs To-

Diskusijos Kolektyvės Vadovybės Klausimu TSRS

Sam Russell

MASKVA. — Po visą Tarybų Sąjungą vyksta mitingai apdiskusavimui Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos Dvidešimto Suvažiavimo rezultatų ir planavimui kelio taikingam šalies ekonominiam vystymuisi.

Šiuose Komunistų Partijos ir Jaunųjų Komunistų Lygos narių ir nepartinių darbininkų susirinkimuose yra krepiama ypatinga atyda į išvystymo demokratijos partijos viduj klausimą ir kolektyvės vadovybės principą.

Sie mitingai, kuriuos lankys virš 30 milijonų žmonių, taipgi diskusuoja pranešimą duotą pirmojo Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos sekretoriaus N. Chruščiovo specialiai Kongreso sesijai apie individualo kultą (garbinimą) ir to pasekmes.

Siame raporte Chruščiovas detališkai išanalizavo Stalino veikimą, ypatingai pabrėždamas Stalino atsiekimus civiliniame kare, kovoję prieš Trockio liniją ir kovoję už industrializaciją šalies ir kolektyvizaciją agrikultūros.

Stalino klaidos, ypatingai laikotarpiu po Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos Septyniolikto Kongreso 1934 metais, taipgi buvo apibūdintos detališkai, kad parodžius individualo kulto blogybes ir reikalą laikytis leninistinio kolektyvės vadovybės principo.

Rezoliucijoj, kuri buvo priimta. Dvidešimtas Kongresas pereiną mėnesį pareiškė, kad jis mano, kad partijos centralinis komitetas "buvo absoliutiškai teisingas kovoję prieš individualo kultą".

Jis instruktavo Centro Komitetą "neatleisti kovos prieš individualo kulto liekanas ir visame savo veikime laikytis supratimo, kad tikraisiais naujo gyvenimo kūrėjais yra liaudies masės, vadovaujamos Komunistų Partijos".

Visą šalį apimančios diskusijos, kurios dabar vyksta, yra praktiškas šio tarimo įgyvendinimas.

Ypatinga atyda krepiama į įvairius iškraipymus istorijos, kurie įvyko bėgyje 20 metų, kada Stalinas pastatė save virš partijos, ignoruodamas kolektyvės vadovybės principą.

limuosius Rytus, pareiškė, kad Amerika turi keisti savo politiką Azijoje.

Visi suranda klaidų ir bando suderinti politiką su tikrove. Tai natūralu.

Neteisybės

Šis savarankiško valdymo laikotarpis davė daugelį rimtų klaidų ir neteisybių. Jis privedė prie to, kad Tarybų Sąjunga nebuvo pasirengusi pasitikti nacių ataką.

Išpėjimai apie ateinantį nacių užpuolimą, kurie ėjo iš tarybinių šaltinių, kaip ir iš pono Churchillo ir pono Stafford Cripps, buvo ignoruojami, ir tik tarybinių žmonių didvyriškumas padėjo atitaistyti tą labai aukštą kainą ir galutinai atsiekti pergalės.

Filmas apie gynimą pasienio miestelio Brest-Litovsko, užvardintas Nemirtin gas Garnizonas, kuris baigiamas gaminti Mosfilm Studijoj čionai, parodo, kaip nepasirengusi tarybinė kariuomenė buvo ir kokius baisius nuostolius ji turėjo to pasėkoje.

Rasi niekur kitur nebuvo taip aiškios individualo kulto blogybes, kaip socialistinių įstatymų vykdyme, nesugebėjime apsaugoti žmones nuo arbitracinių (savavališkų) veiksmų.

Buvo sufabrikuoti neteisingi kaltinimai nuosirdiems vadovaujantiems darbininkams ir eiliniams tarybiniams piliečiams. Per praėjusius tris metus centralinis komitetas patikrino eilę įtartinų bylų ir surado, kad jos buvo suklastotos.

Nelengva

Buvo imtasi žygių atsteigti teisingumą. Nekalti žmonės, kurie buvo nusmerkti, buvo reabilituoti, o tuo tarpu partijos ir vyriausybės kontrolė ant valstybės saugumo agentūrų darbo buvo atsteigta.

Priziūrinčiosios Prokuratūros jėgos, kurios buvo pafėigtos pirmiau, dabar pilniausiai atsteigtos ir sutvirtintos.

Tai šioj naujoj atmosferoj veda diskusijas apie pranešimą Dvidešimtam Kongresui septyni milijonai Komunistų Partijos narių, 18 milijonų Jaunųjų Komunistų Lygos narių ir milijonai nepartinių darbininkų.

Iškėlimas šio viso individualo kulto ir Stalino rolės per praėjusius 20 metų nebuvo lengvas dalykas nei Tarybų Sąjungos Komunistų

Partijos vadovybei, nei eiliniams nariams.

Bet šis vėžys turėjo būti eliminuotas iš tarybinio gyvenimo, jo blogos pasekmės turėjo būti iškeltos viršun. Smulkmenos, kurias patiekė Chruščiovas savo pranešime specialiai sesijai, negali būti ignoruojamos.

Dvidešimtas Kongresas buvo kulminacija trijų metų darbo, kurio metu centralinis komitetas vedė visą partiją ir šalį atsteigti demokratiją Tarybų Sąjungos Komunistų Partijoj.

Atvirumas

Šios politikos rezultatai matomi dideliuose planuose dėl ateities ekonomijos ir kultūros srityje, planuose pakelti tarybinių žmonių gerovę.

Palieka dar daug sunkių klausimų atsakyti, bet Chruščiovas parodė savo raporte specialiai sesijai, kad klausimai bus atsakyti.

Visa Tarybų Sąjungos istorija per praėjusius 20 metų dabar peržiūrima be baimės ir taikštymosi, remiantis faktais, o ne fikcija.

Kova prieš trockizmą pasirodė buvo teisinga, nes jei Trockio politika būtų buvusi priimta, Tarybų Sąjunga būtų buvusi palikta be sunkiosios industrijos ir būtų buvusi bejėgė tarp kapitalistinių jėgų.

Bet turi būti išteisinti tie narsūs kovotojai už revoliuciją, kurie, po priedangą kovos prieš trockizmą, buvo neteisingai apšaukti "tarybinių žmonių priešais".

Ir, nežiūrint to, ką ne draugiška kapitalistinė spauda gali pasakyti, atviros diskusijos praeityje padarytų klaidų yra triumfaliskas įrodymas, kad Tarybų Sąjunga stovi ant tvirtų pamatų, ir kad praėjus 20 metų atsteigta tikra demokratija.

Generolas Grunther, NATO vyriausias komandierius, kurs lankėsi Kanadoj. Jis sako, kad pasikeitimai Tarybų Sąjungos vyriausybėje dar labiau pasunkins Vakarų padėtį.

Pastabos

Tarybų Sąjungos I nistų Partijos XX suveimas, pripažindamas Stalino vadovavimo vyriausiai po 1934 m. vyko Tarybų Sąjungoj žai didelių klaidų, ne padaryta nemažai neatnų skriaudų, sukėlė diskusijas visame pas-

Tai natūralu. Jau Tarybų Sąjungą kreipve didelę pasaulio atyžas įvykis sukelia dabū. O dabar juk lie Stalinas.

J. Stalinas be abuvo išaugęs į didelį. Jis buvo ne tik vadov ir teoretikas. Jis paligybę tomų raštų.

Žmogaus didumas, ma, dar nėra užtikru, kad jis negali padarydų. Nėra žmogaus, k same kame būtų ne gas. Ypač praktiškaibe.

Sakoma, kad jis r nes išpėjimų apie ruošiamą ataką. Bet vienam atrodė, ka Hitleris kvailas, jei Tarybų Sąjunga būd siveilės vakaruose. "Netikėjo ir Ameri riaušybė, kad japon Kitaip nebūtų buvę uosto tragedijos.

Daug kalbama mens garbinimo klau Ištikro, Stalino mas Tarybų Sąjungo pasiekęs labai aukšt nio. Buvo ilueta per Bet už tai, kaip rodo, daugiausia ka bintojai, nėgu pats Abejoju, kad žmog priversti visus kitus ti ji. Ar jis mėgo tą ga ar ne, tai visai kitas mas.

Be abejonės, ka per daug atsidavimo vadui, tai neišvengia ko daug klaidų.

Bent kokioj organ kada visi atsisako r komybės, palieka vie dovui viską, veikimi li būti sveikas.

Juo labiau valst, 200,000,000 gyvento tokiais sunkiais lai

Kuo šis klausimas pamatysime daug Reikalas tik pradeda tyti.

Kas jau dabar a kad Tarybų Sąjung nistai padarė iš to delę sau pamoką. Ji klaidas atitaistyti kad toliau nepasika Gal bus ir neler bus ir nemalūmu

adovybei, nei eiliams. Vėžys turėjo būti iš tarybinio gyblos pasekmės išskeltos viršun. os, kurias patiekė savo pranešime esijai, negali būti nos.

ntas Kongre sa s inacija trijų metų o metu centralinis vedė visa partiją eikti demokratiją ungos Komunistų

Virumas

litikos rezultatai deliuose planuose es ekonomijos ir srityje, planuose ybinių žmonių ge-

dar daug sunkių atsakyti, bet s parodė savo rašalei sesijai, kad bus atsakyti.

rybų Sąjungos ispraėjusius 20 me-eržiūrima be bai-kstymosi, remian-o ne fikcija.

ies trockizma pa-o teisinga, nes jei litika būtų buvus rybų Sąjunga bū-aliakta be sunkio-rijos ir būtų bu- tarp kapitalisti-

būti išteisinti tie ototai už revoliu-po priedanga ko-trockizma, buvo apšaukti "tary-ių priešais".

rint to, ką ne-capitalistinė spau-aktyti, atviros dis-raeityje padarytų triumfaliskas jrod Tarybų Sąjunga tvirtų pamatų, ir s 20 metų atsteig-mokratija.

Gruenther, NATO omandierius, kurs inadoj. Jis sako, itimai Tarybų Sa-riausybėje dar la-inkins Vakarų pa-

Pastabos

Tarybų Sąjungos Komun-istų Partijos XX suvažiavi-mas, pripažindamas, kad Stalino vadovavimo metu, vyriausiai po 1934 metų, į-vyko Tarybų Sąjungoje nema-žai didelių klaidų, net buvo padaryta nemažai neatitaiso-nų skriaudų, sukėlė plačias diskusijas visame pasaulyje.

Tai natūralu. Jau seniai Tarybų Sąjunga kreipia į sa-ve didelę pasaulio atydą. Ma-žas įvykis sukelia daug kal-bų. O dabar juk liečiamas Stalinas.

J. Stalinas, be abejonės, buvo išaugęs į didelį žmogų. Jis buvo ne tik vadovas, bet ir teoretikas. Jis paliko dau-gybę tomų raštų.

Žmogaus didumas, žino-ma, dar nėra užtikrinimas, kad jis negali padaryti klai-dų. Nėra žmogaus, kuris vi-same kamė būtų heklaidin-gas. Ypač praktiskame dar-be.

Sakoma, kad jis neįverti-nęs įspėjimų apie Hitlerio ruošiamą ataką. Bet ne jam vienam atrodė, kad būtų Hitleris kvailas, jei jis pultų Tarybų Sąjungą būdamas į-siyėles vakarnose.

Netikėjo ir Amerikos vy-riausybė, kad japonai puls. Kitaip nebūtų buvę Perlų uosto tragedijos.

Daug kalbama apie as-mens garbinimo klausimą. Istikro, Stalino garbinimas Tarybų Sąjungoje buvo pasiekęs labai aukšto laips-nio. Buvo ūneita per toli.

Bet už tai, kaip man at-rodo, daugiausia kalti gar-bintojai, negu pats Stalinas. Abejoju, kad žmogus gali priversti visus kitus garbin-ti jį.

Ar jis mėgė tą garbinimą, ar ne, tai visai kitas klausimas.

Be abejonės, kada buvo per daug atsidavimo vienam vadui, tai neišvengiamai įvy-ko daug klaidų.

Bent kokioj organizacijoj, kada visi atsisako nuo atsa-komybės, palieka vienam va-dovui viską, veikimas nega-li būti sveikas.

Juo labiau valstybėje su 200,000,000 gyventojų ir dar tokiais sunkiais laikais.

Kuo šis klausimas baigsis, pamatysime, daug vėliau. Reikalas tik pradeda išsivys-tyti.

Kas jau dabar aišku, tai kad Tarybų Sąjungos komu-nistai padarė iš to labai di-delę sau pamoką. Jie ryžtasi klaidas atitaisyti ir žiūrėti, kad toliau nepasikartotų.

Gal bus nelengva, gal bus ir nemalonumų. Tai di-

Britanijos premjeras Ede-nas ir Francijos premjeras Mollet, kurie tarėsi, kaip su-

Ką Kiti Rašo

Įdomi Peržvalga Pasaulinės Situacijos

Stambaus kapitalo žurna-las "U. S. News & World Report" įdėjo labai ilgą raštą po antrašte "Why Rus-sia Sees Victory Without War".

Vargiai to žurnalo redak-cija žino ką TSRS mano ar mato. Straipsnio antraštė dėlto geriau tiktų: "Kodėl U. S. News mato Tarybų Są-jungai Laimėjimą".

Kiek spėliojes ką Chruš-čiovas sako ir mano, šis žur-nalas duoda kai kurių įdomių faktų. Pavyzdžiui:

"Bėgyje 10 metų TSRS atsteigė karo sunaikintas da-lis ir pasiekė naujus rekor-dus pamatinėse industrijo-se. Penkiais būsimais metais ji planuoja išplėtoti industriją kur kas daugiau, kaip Jung-tinės Valstijos per tuos me-tus padarys".

Pirmiau TSRS buvo galin-giausia tik savo armija, bet ji smarkiau stoja pirmon-vieton ir aviacija.

Naminė padėtis geresnė, tas kelia valdžioje pasitike-jimą ateitimi.

Tiek apie padėtį namie. O kaip užsieniuose?

Dar geriau: "Vienas bilijonas žmonių, daugiau trečdalis viso pa-saulio gyventojų, yra šian-dien jau komunistų glėbyje.

"500 milijonų, prie to, yra taikos zonoje, draugingi Ta-rybų Sąjungai.

"Tuo būdu, daugiau pusės viso pasaulio gyventojų jau yra komunistų ar kelyje link komunistų".

"Taikos zonos" gyvento-

delis dalykas. Bet iš to visko bus nauda ne vien Tarybų Sąjungai, bet ir visam pasauliui.

J. Y.

jus tas žurnalas gerokai su-mažino. Tik Indija turi 380,000,000, su ja eina, taikos zonoje yra, Burma, ir kelios kitos Azijos šalys bei Ara-bų šalys. Viso gal būtų gali-ma skaityti bent 700 milijonų žmonių.

Kokie Kiti TSRS Atsikimai

Stai, kaslink industrializa-cijos:

"J. V. nuo 1929 iki 1955 metų padvigubino gamybą. Kiti nekomunistiniai kraštai jos nepadvigubino. Tarybų Sąjungos gamyba padidinta dvidešimteriopai. 1960 me-tais Tarybų Sąjunga pasivys Jungtines Valstijas gamybos kiekiu.

"Komunistinės šalys visas kitas nekomunistines šalis žymiai pralenks gamyboje ir laipsniškai triumfos kitur".

Pakeisti tai nesimato ga-limybės. Prie to, kapitalizmo šalyse gamybos didėjimas dažnai veda prie depresijų.

Tarybų Sąjungai reikalin-ga taika, sako tas žurnalas. Bet kam gi taika nereikalin-ga? Kas gi nori karo — juo labiau atominio?

TSRS taika ypač reikalin-ga, tęsia "U. S. News":

"Jei ne buvusis karas, TS-R jau pralenktų Jungtines Valstijas industriniai apie 1960 metus.

"Karas nėra būtinas. "Dvi sistemos, kapitalizmo ir komunizmo, gali koegzistuoti taikoje."

Ar galima revoliucijų iš-ventgti?

Galima, ypatingai k ur žmonės turi teises rinkti sa-vo atstovus, svo valdžios pa-reigūnus.

Policinėse šalyse spėjami susirėmimai.

Beje, jei karas kiltų dau-gelis žmonių kiltų prieš ka-pitalizmą.

Kaip TSRS mano santy-

kiauti su kitomis šalimis?

Pasak šio žurnalo: "Plėsti prekybą visur. "Teikti ekonominę ir tech-ninę paramą kitoms šalims. "Stengtis liudies frontus sukurti kur tik galima".

Zinioje iš Paryžiaus (ta-me žurnale) skaitome:

"Komunistai eina pirmyn Vakarų Europoje. Visai ne-sivaržant spėjama, kad at-ėina laikas komunistams eiti į ministrų kabinetus Francū-zijoje ir Italijoje".

Ir dar ko nebuvo! Brita-nijos karalienė tuojuai vai-šins Nikitą Chruščiova, TS-RS Komunistų Partijos sek-retorių.

Na, tai ką jau kalbėti apie komunistų ėimą į ministrų kabinetus.

Vakarinė Vokietija jau tu-ri diplomatinis ryšius su TSRS. Prie to, Sovietai at-siuntė Zoriną, "savo gud-riausią derybininką", ta i stambaus kapitalo laikraštis ir čia mato TSRS progresą.

Italijoje 6,000,000 komu-nistų yra didelė jėga. Be to kairieji paveikia į krikščio-nių demokratų valdžią.

Suomijoje Komunistų Par-tija esanti galinga ir kreipia šalies politiką link Sovietų.

Graikijoje komunistai at-sigriebia.

Jugoslavijos valdžia link-s-ta prie TSRS.

Artimieji Rytai, buvę ilgai Vakarų tvirtove, dabar su-darė sąlygas "Sovietų įta-kai".

Kovoje už aliejų Artimuo-se Rytuose Britanija pralai-mi, o tai ir abelai Vaka-rams smūgis.

Azijoje "Komunistų jėgos stiprėja, Vakarai pralaimi".

Ir Pietrytinėje Azijoje dauguma šalių stoja neutra-len pozicijon, kas taikai tei-kia paspartį, ir kas silpnina Vakarų poziciją.

Skaitant tą stambaus ka-pitalo žurnale pasaulinės si-tuacijos apibūdinimą, gauni įspūdį, kad ilgainiui bus dar blogiau Vakarams, jei taika laikysis. O tai yra netiesio-ginis raginimas prie naujo karo. Bet naujo karo bijo-masi, nes jis būtų baisiai naikinantis.

Išvada liekasi tada tiktai viena: reikia stengtis taiko-j sugyventi ir tuo pratęsti ka-p talizmo santvarkos gyve-nimą kiek galima. — Vilnis.

DULLES RAPORTAVO TIK PARINKTIEMS

WASHINGTON. — Su-grijęs iš Azijos valstybės sekretorius savo raportą iš-davė tiktai 22 senatoriams ir kongresmanams.

Pasitarimas, presiden to rezidencijoje, buvo už uždary-durų.

Dalyvavusieji išsitarė tik tiek, kad raportas buvęs pu-siau optimistiškas.

ŠYPSENOS

Subankrutuos Amerika

"Valstybės departamentas toks bergždžias idėjomis, kad vieninteliu jo atsakymu rusams yra prašymas pa-skirti daugiau upinigių", pa-reiškė senatorius Richard B. Russell.

"Jeigu Chruščiovas ir Bul-ganinas tęs savo kelionę po pasaulį, jie subankrutuos šią šalį".

Universiteto Užduotis

Woodrow Wilson, sykį už-klaustas, kaip jis žiūri į uni-versitetą, atsakė:

"Universiteto užduotis yra padaryti jaunus džentelme-nus kaip galint daugiau ne-panašius į savo tėvus".

Demokratinis Rakalis

Viename Jungtinių Valsti-jų miestelyje buvo skaitomi balsai po balsavimų. Mieste-lis buvo perdēm republiko-niškas. Kada buvo išimtas antras balsas už demokra-tus, vienas iš skaitytojų pa-reiškė

"Tas demokratiškas raka-lis balsavo du kartus".

Nesijuokit

Jungtinių Valstijų valsty-bės sekretorius ponas Dulles sakoma nenorįs tikėti, kad Indijoje yra 380,000,000 gy-ventojų.

Girdi, jeigu jū tenai tiek daug būtų, tai jis būtų ma-tęs daug daugiau, negu ma-tė, laike savo vizito.

Blair Fraizer, Maclean's žurnalo korespondentas, ra-šo tame žurnale, kad "Per visus tuos dvidešimt metų li-beralų valdžia neišrodė to-kia žioplą, kaip kad išrodo šioj sesijoj".

Nuseno, brolyčiai, nuseno.

Darbininkas ant pirmo puslapio nemažomis raidė-mis piškina, kad "Lietuviui Lietuvoje maža vilties gauti darbo".

Istikrųjų, verkiant reikia numesti atominę bombą, ta-da darbo bus visiems.

Sakoma, kad New Yorko miestą buvo suparalyžavęs sniegas, kurio buvo prisnig-ta 21 colis.

Taigi, Ameriką užkariaus ta šalis, kuri pirma išras, kaip iššaukti sniegą.

Vienas draugas pasipasa-kojo Laisvėj, kaip jis jautė gimdamas.

Na, tai jau tikrai ameri-koniškai.

Dr. Šaipokas

A. Mikojanas Tarptautinių Santykių Ir Socializmo Vystymosi Klausimais

(Ištrauka iš Jo Kalbos XX Suvažiavime)

Apie Socialistinę Revoliucijos Vystymosi Taikaus Kelio Galimumą Atskirose Šalyse

Draugai! Iš teorinių klausimų, paliestų CK ataskaitoje, aštriausias ir svarbiausias yra klausimas, ar būtina, kad visada, visose šalyse ir visomis sąlygomis socialistinė revoliucija įvyktų ginkluoto sukilimo keliu, ar galimas taip pat ir taikus revoliucijos vystymasis?

Ar teisinga yra skleidžiama pažiūra, kad socialistinė revoliucija visada susijusi su kruvinu pilietiniu karu?

Sie klausimai svarbūs, kad ir todėl, jog kapitalizmo ideologai ir propagandistai vaizduoja komunistus ištroškusiaisiais kraujo, visada ir visur siekiančiais smurtu, žūt būt siekiančiais sukelti pilietinį karą. Visa tai jie skelbia tariamai savybingomis proletariato diktatūrai idėjomis, neišvengiamais kovos už komunizmą palydovais. Iš to jie mėgino ir mėgina sukurti baisų baubą liaudies masėms, stichiškai ir sąmoningai siekiančioms socialistinio idėjų, sukelti baimę tautoms.

Kokios mūsų pažiūros į šiuos klausimus? Į šiuos klausimus aiškus atsakymas duodamas draugo Chruščiovo pranešime.

Yra žinoma, kad iki pirmojo pasaulinio karo bolševikai keliu į revoliucijos pergalę Rusijoje laikė ginkluotą sukilimą. Pirmojo pasaulinio karo įkarštyje bolševikai išskėlė lozungą paversti imperialistinį karą pilietiniu karu. Mūsų pozicija buvo teisinga ir gyvenimiška, nes imperialistinio karo pavertimas pilietiniu karu buvo vienintelė priemonė sustabdyti pasaulines skerdynes, pasiekti taiką ir laisvę tautoms.

Vasario revoliucijos išdavijoje Rusijos darbo žmonės pasiekė tokias demokratines laisves, kokių nebuvo net Jungtinėse Valstybėse, kurios tada buvo laikomos visų demokratiškiausią šalimi. Atsižvelgdamas į pasikeitusią padėtį, Leninas garsiosiose Balandžio tezėse išskėlė lozungą, kad darbininkų klasė turi paimti valdžią ir įvykdyti socialistinę revoliuciją taikiu keliu, iškovodama daugumą Tarybose.

Tik po 1917 metų liepos įvykių, kai Laikinoji vyriausybė sušaudė Petrogrado gatvėse taikų darbininkų demonstraciją, taikaus revoliucijos vystymo lozungas

buvo nuimtas, nes padėtis pasikeitė. Į Kornilovo sąmokslą ruošiusios buržuazijos smurtą reikėjo atsakyti smurtu ir paimti valdžią per sukilimą.

O faktiškai Spalio perversmas įvyko beveik taikiai, nes iki to laiko ir Tarybų suvažiavime, ir daugelyje Tarybų dauguma pasidarė revoliucinė. Tai ir įgalino Tarybas paimti valdžią be rimto kraujo praliejimo.

Ir po Spalio Leninas ir bolševikai neragino į pilietinį karą, į smurtą. Ne. Partija tuojau pat nužymėjo taikaus Rusijos vystymosi kelią. Dar daugiau, Leninas ragino susitarti ūkio srityje su Rusijos ir užsienio kapitalistais, su tais, kurie norėtų dirbti Tarybų valdžios kontrolėje. Jis išskėlė pasiūlymą suteikti koncesijas užsienio kapitalistams ir turėti valstybinio - kapitalistinio tipo įmones.

Kaip gi prasidėjo pilietinis karas, atnešęs tiek kančių mūsų liaudžiai?

Visam pasauliui yra žinoma, kad pilietinio karo iniciatoriai buvo imperialistinės valstybės, kad kruvinas pilietinis karas buvo sumanytas ne revoliucijos, o kontrrevoliucijos, ne bolševikų valia, o prieš mūsų valią.

Kokias gi išvadas galima padaryti iš to, kas pasakyta aukščiau? Kada, kokiais atvejais buvo teisingas Leninas?

Kai jis iki pirmojo pasaulinio karo ir karo laikotarpiu šaukė į ginkluotą sukilimą ir reikalavo paversti imperialistinį karą pilietiniu? Arba kai pirmąsias Vasario revoliucijos mėnesiais kėlė taikaus revoliucijos vystymo lozungą? Arba kai po liepos įvykių jis vėl išskėlė ginkluoto sukilimo lozungą?

Kada gi jis buvo teisingas, kuriais atvejais? Atsakymas gali būti tik vienas — Leninas buvo teisingas visais tais atvejais.

Visais atvejais Leninas vadovavosi ne dogma, nesikabindavo už praradusių galią lozungų, o vadovaudavosi gyvenimo reikalavimais, kurie negali likti nekintami. Dienos lozungus Leninas formuluodavo, tiksliai atsižvelgdamas į realų klasių jėgų savitarpio santykių, giliai suprastamas tolesnio tu santykių vystymosi tendencijas.

Taip, ir tik taip, turi elgtis marksistas, kitaip lozungai paverčiami negyva dogma, trukdančia proletarinei partijai vadovauti judėjimui. Leninas visada būdavo tuo

susirūpinęs ir pabrėždavo, kad "kiekvienas lozungas gali sustingti daugiau, negu reikia" (Raštai, 28 t., 199 psl.).

Tokie buvo reikalai mūsų šalyje. Iš principo taip pat žiūrėjo Marksas, Engelsas ir Leninas šį klausimą ir kitų šalių atžvilgiu — jie visada pabrėždavo, kad viskas priklausė nuo vystymosi laikotarpio, klasių jėgų savitarpio santykio, konkrečiai susidarantios padėties.

70-aisiais praėjusio šimtmečio metais Marksas buvo tos nuomonės, kad kiekvienos tikrai liaudinės revoliucijos Europoje išankstinė sąlyga yra "sulaužyti biurokratinę-karinę valstybės mašiną". Išimti jis laikė galima tik Anglijai ir užjūrio šalims, kur darbininkų klasė galėjo tuo laiku ateiti į valdžią taikiu keliu, iškovodama parlamentinę daugumą. Mitinge Amsterdame 1872 metais Marksas apie valdžios iškovojimą kalbėjo:

"... Mes niekuomet netvirtinome, kad į šį tikslą veda būtinai vienodos priemonės.

Mes žinome, kad tenka skaitytis su atskirų šalių įstaigomis, papročiais ir tradicijomis; ir mes neneigiamė, kad yra šalys, kaip Amerika, Anglija, ir jeigu aš geriau pažinčiau jūsų įstaigas, tai, gal būt, aš pridėčiau prie jų ir Olandiją, kuriose darbininkai gali pasiekti savo tikslą taikiomis priemonėmis.

Bet jeigu tai yra taip, tai mes taip pat turime pripažinti, kad daugumoje žemyno šalių mūsų revoliucijos svertu turi būti jėga; kaip tik jėga ir yra tai, ko tam tikru momentu mes turėsime griebtis, kad galutinai įvestume darbo viešpatavimą" (K. Marksas ir Engelsas. Raštai, I leid., 13 t., II dalis, 669 psl.).

Taip Marksas suprato revoliucijos vystymosi kelius įvairiose šalyse.

1917 metais Leninas rašė, kad naujoje monopolistinio kapitalizmo aplinkoje, išaugus policiniam - biurokratiniam aparatui Anglijoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse, šis Markso išreikštas apribojimas atkrinta; jis griežtai kritikavo Kautskį ir kitus renegalus, kurie mėgino įsikibti į aukščiau nurodytus Markso pasisakymus, išskelti "taikų kelią", kurį jie, be to, suprato saviškai, reformistiškai, į principą višoms šalims bei visiems vys-

tymosi laikotarpiams ir nuvesti proletariatą į šalį nuo revoliucinės kovos už valdžią.

Tad valdžios iškovojimo būdas negali būti vienodas įvairioms šalims, įvairiais laikais, skirtingoje tarptautinėje aplinkoje. Viskas priklauso nuo konkretaus klasių jėgų savitarpio santykio, nuo darbininkų klasės ir jos priešininko organizuotumo laipsnio, nuo darbininkų klasės mokėjimo patraukti sąjungininkus, visų pirma valstietiją, į savo pusę; kartu reikia skaitytis ir su atskirų šalių įstaigomis, papročiais bei tradicijomis.

Ryšium su tuo Leninas kreipė dėmesį štai į ką:

"Marksas nesurišo sau — ir būsimiesiems socialistinėms revoliucijos veikėjams — rankų dėl perversmo formų, metodų, būdų, puikiai suprasdamas, kokia daugybė naujų problemų tada iškils, kaip pakitės visa padėtis perversmo eigoje, kaip dažnai ir smarkiai ji kitės perversmo eigoje (Raštai. 32 t., 312 psl.).

Štai lenininis proletariato taktikos revoliucinėje kovoje klausimų supratimas, lenininė pažiūra į juos.

Istoriskai reikalas klostėsi taip, manė Marksas ir Leninas, kad dėsnis, svarbiausias kelias, kuriuo proletariatas iškovos valdžią, didžiajai daugumai šalių bus ginkluotas sukilimas, o į taikų kelią jie žiūrėjo kaip į palankią darbo žmonėms išimti ir niekuomet neignoravo tokio taikaus kelio galimybes. Leninas visada pabrėždavo, kad "darbininkų klasė, žinoma, vėliau norėtų taikiai paimti į savo rankas valdžią". (Raštai. 4 t., 248 psl.).

Čia labai svarbu pažymėti, kad Leninas buvo tos nuomonės, jog ir tais atvejais, kai proletariatas yra priverstas imtis prievartos, pagrindinė, nuolatinė revoliucijos savybė ir jos pergalių sąlyga yra organizacinis, kuriamasis, o ne griaunantis darbas.

Kalboje J. M. Sverdlovui atminti Leninas sakė:

"Nėra abejonės, kad be šio brožo, — revoliucinės prievartos, — proletariatas nebūtų pajėgęs nugalėti, bet taip pat negali būti abejonės ir dėl to, kad revoliucinė prievarta buvo reikalingas ir teisėtas revoliucijos metodas tiksliai tam tikrais jos vystymosi momentais, tiksliai tam tikromis ir ypatingomis sąlygomis, tuo tarpu kai žymiai gilesnė, nuolatinė šios revoliucijos savybė ir jos pergalių sąlyga buvo ir tebėra proletarinių masių organizavimas, darbo žmonių organizavimas. Štai šis milijonų darbo žmonių organizavimas ir sudaro geriausias revoliucijos sąlygas, giliausią jos pergalių šaltinį" (Raštai.

29 t., 69 psl.).

Nuo Lenino laikų padėtis pasaulyje esmingai pakito. Tai ir duoda galimybę mūsų Centro Komitetui iš tų pat principinių marksistinių, leninininių pozicijų naujoje padėtyje naujai kelti įvairių šalių perėjimo į socializmą formų klausimą.

Svarbiausias pagrindinių tarptautinės situacijos pakitimų veiksnys yra galingos socialistinės visuomenės, socializmo statybos keliu sparčiais žingsniais eina didžioji Kinija, liaudies demokratijos šalis. Pasaulinė socialistinė sistema įsigalėjo, sustiprėjo, vystosi, o pasaulinė kapitalizmo sistema yra krizės būklėje, susilpnėjo, praranda vieną poziciją po kitos.

Vis labiau ir irsta kolonijinė sistema, kuri anksčiau buvo svarbus kapitalizmo rezervas. Į laisvo vystymosi kelią įžengė Indijos, Burmos, Indonezijos, Egipto tautos; į laisvę ir visišką nepriklausomybę veržiasi visos kolonijinių ir priklausomųjų Azijos, Afrikos, Lotynų Amerikos šalių tautos. Padidėjo kapitalistinių šalių darbininkų klasės organizuotumas ir klasinis sąmoningumas.

Ir mes dabar, nagrinėdami klausimą dėl revoliucijos kelių dabartiniu laikotarpiu, privalome, kaip tai darė savo laiku Marksas ir Leninas, vadovautis tikslia klasių jėgų savitarpio santykių apskaita tiek kiekvienoje atskiroje šalyje, tiek ir pasauliniu mastu. Kiekvienas supranta, kad mūsų laikais nėra viena šalis negali vystytis izoliuotai, neįsąsąsądamas tam tikro kitų šalių poveikio.

Jau Leninas numatė, kad mažoje buržuazinėje šalyje, kai greta yra socialistinės šalys, perėjimas į socializmą gali įvykti taikiai. Leninas davė suprasti, kad reikia atsižvelgti ne tik į klasių jėgų savitarpio santykių vienoje, atskiroje šalyje, bet ir į tai, kad gretimose šalyse nugalėjo socializmas.

Ryšium su visa tuo CK ataskaitiniame pranešime ir daroma išvada, kad dabartinėmis sąlygomis atskiroms šalims susidaro reali galimybė taikiai pereiti į socializmą. Kitaip tariant, darbininkų klasė dėka klasių jėgų savitarpio santykio šalyje ir aukščiau apibūdintos palankios bendrosios padėties dėka įgyja atskirose šalyse galimybę, sąjungoje su valstietija, suvienyti liaudies daugumą, vadovauti jai ir paimti valdžią taikiai, be ginkluoto sukilimo, be pilietinio karo, panaudodama esamas parlamentines įstaigas. Tai, kas revoliucijos vystymosi

kelias galimas, žinoma, t darbininkų klasės jėgos organizuotumo ir klasinio moningumo dėka.

Kitais atvejais, kai b azija turi stiprią karinę cinę mašiną, ji tikrai tiki siai prines proletar ginkluotą kovą, kad ap savo viešpatavimą, ir profetaratas turi bū anksto pasiruošęs.

Tuo, kad Centro Komitetas teisingai kelia klausimą, įtikina gyvenimo patv revoliucinio marksizmo nizmoteoriniai teiginiai. Lenino daugiau kaip o tyje šalių nugalėjo so tinę revoliucija. Kaip vyko?

Paimkime Kiniją. didžioje šalyje dešim čiais vyko pilietinis. Čia ilgą laiką truko s kruvinų revoliucinių a mūšiai prieš užsienio rialistus ir kontrrevoli dvarininkų bei kompi nės buržuazijos jėgas. tariatas ir jo komunist tija, užėmė vadovau padėti ir nugalėjo gin kova antifeodolinėje i imperialistinėje revol je, užtikrino galimybę ti į socialistinius pert mus taikiu būdu.

Leninizmas užvaldė jonų geriausių Kinijo nių protus ir širdis. N damas kinų tautai t kelią į socializmą, leni suklestėjo ir Kinijos ir praturtėjo Kinijos sios revoliucijos pat (Plojimai).

Tad palinkėkime komunistams visiško mės statant socializm didžiojoje Rytų šalyje jimai).

Savotiškas revoliuc gos vaizdas buvo Jug joje. Prasidėjus fas Vokietijos karui prieš by Sąjungą, Jugos Kompartija stojo s prieš fašistinį jungą kyje; viena dalis Jug jos buržuazijos em nusišalindama nuo k fašizmu, kita dalis p gė prie fašistų, tapu pacinio režimo pakali kodėl Jugoslavijos pa nis karas prieš fašizm liejo su pilietiniu kar buržuaziją ir dvarinin davusius Jugoslavija.

Jugoslavijos revol pergalė yra šaltinis stiprėjančios draugv broliškos sąjungos su slavijos komunistų pa sėkmingai statančia s mą Jugoslavijos lia (Plojimai).

Kitai vyko revoliuc koslovakijoje. Dėl sus sios palankios pokari dėties Čekoslovakijoje listinė revoliucija įvy kiai; valdžią paėmė nistai, sudarė sąjungą su jiems artimomis žmonių partijomis, be buržuazinėmis partij

sl.).
 ino laikų padėtis
 esmingai pakito.
 a galimybę mūsų
 nifetui iš tų pat
 marksistinių, le-
 icijų naujoje pa-
 jai kelti įvairių
 imo į socializmą
 simą.
 sias pagrindinių
 s situacijos paki-
 nys yra galingos
 stovyklos atsirā-
 gimas ir stiprėji-
 ū Sąjungoje su-
 alistinė visuome-
 nio statybos keliu
 ūngsniais eina di-
 ja, liaudies demo-
 lys. Pasaulinė so-
 sistema įsigalėjo.
 vystosi, o pasau-
 izmo sistema yra
 lėje, susilpnėjo.
 vieną poziciją po
 u irsta kolonijinė
 uri anksčiau buvo
 kapitalizmo rezerva
 vystymosi ke-
 vo vystymosi ke-
 Indijos, Burmos,
 s, Egipto tautos.
 visiška nepriklaui-
 ziasi visos koloni-
 klausomųjų Azi-
 sų Lotynų Ameri-
 tautos. Padidėjo
 nių šalių darbi-
 sės organizuotu-
 asinis sąmoningu-
 dabar, nagrinėda-
 dėl revoliucijos
 rtinių laikotarpiu.
 kaip tai darė sa-
 arksas ir Leninas.
 tikslia klasinių
 tarpio santykių
 tiek kiekvienoje
 šalyje, tiek ir pa-
 astu. Kiekvienas
 kad mūsų laikais
 alis negali vysty-
 otai, neįsąsdoma
 kitų šalių povei-
 inas numatė, kad
 ržuazinėje šalyje.
 yra socialistinės
 jimas į socializmą
 i taikiai. Leninas
 asti, kad reikia at-
 e tik į klasinių jė-
 pio santykių vieno-
 oje šalyje, bet ir į
 retimose šalyse nu-
 alizmas.
 su visa tuo CK
 ame pranešime ir
 vada, kad dabarti-
 ygomis atskiroms
 idaro reali galimy-
 pereiti į socializ-
 o tariant, darbinin-
 dėka klasinių jėgų
 santykio šalyje ir
 apibūdintos palan-
 rosios padėties dė-
 atskirose šalyse ga-
 jungoje su valstie-
 enyti liaudies dau-
 lovauti jai ir paim-
 taikiai, be ginkluo-
 o, be pilietinio ka-
 udodama esamas
 lines įstaigas. Tai-
 liucijos vystymosi

kelias galimas, žinoma, tiktai
 darbininkų klasės jėgos, or-
 ganizuotumo ir klasinio są-
 moningumo dėka.
 Kitais atvejais, kai buržu-
 azija turi stiprią karinę-poli-
 cinę mašiną, ji tikrų tikriaus-
 iai primės proletariatui
 ginkluotą kovą, kad apgintų
 savo viešpatavimą, ir tam
 proletariatas turi būti iš
 anksto pasiruošęs.
 Tuo, kad Centro Komite-
 tas teisingai kelia klausimą,
 įtikina gyvenimo patvirtinti
 revoliucinio marksizmo-lenin-
 izmo teoriniai teiginiai. Po
 Lenino daugiau kaip dešim-
 tyje šalių nugalėjo socialisti-
 nę revoliucija. Kaip gi tai
 vyko?
 Paimkime Kiniją. Šioje
 didžioje šalyje dešimtme-
 čiais vyko pilietinis karas.
 Čia ilgą laiką truko sunkūs
 kruvini revoliucinių armijų
 mūšiai prieš užsienio imperi-
 alistus ir kontrrevoliucines
 dvarininkų bei kompradorin-
 nės buržuazijos jėgas. Proleta-
 riatas ir jo komunistų parti-
 ja, užėmė vadovaujančią
 padėtį ir nugalėjo ginkluota
 kova antifeodolinėje ir anti-
 imperialistinėje revoliucio-
 je, užtikrino galimybę pereiti
 į socialistinius pertvarky-
 mus taikiu būdu.
 Leninizmas užvaldė mili-
 jonų geriausių Kinijos žmo-
 nių protus ir širdis. Nurody-
 damas kinų tautai teisingą
 kelią į socializmą, leninizmas
 suklostėjo ir Kinijos dirvoje
 ir praturtėjo Kinijos didžio-
 sios revoliucijos patyrimu.
 (Plojimai).
 Tad palinkėkime Kinijos
 komunistams visiškos sėk-
 mės statant socializmą šioje
 didžiojoje Rytų šalyje. (Plo-
 jimai).
 Savotiškas revoliucijos ei-
 gos vaizdas buvo Jugoslavij-
 oje. Prasidėjus fašistinės
 Vokietijos karui prieš Tary-
 bų Sąjungą, Jugoslavijos
 Kompartija stėjo sukilimo
 prieš fašistinį jungą priešā-
 kyje; viena dalis Jugoslavi-
 jos buržuazijos emigravo,
 nusišalindama nuo kovos su
 fašizmu, kita dalis prisijun-
 gė prie fašistų, tapusi oku-
 pacinio režimo pakaliku. Štai
 kodėl Jugoslavijos partizanai
 nis karas prieš fašizmą susi-
 liejo su pilietiniu karu prieš
 buržuaziją ir dvarininkus, iš-
 davusius Jugoslaviją.
 Jugoslavijos revoliucijos
 pergalė yra šaltinis mūsų
 stiprėjančios draugystės ir
 broliškos sąjungos su Jugo-
 slavijos komunistų partija ir
 sėkmingai statančia socializ-
 mą Jugoslavijos liaudimi.
 (Plojimai).
 Kitaip vyko revoliucija Če-
 koslovakijoje. Dėl susidariu-
 sios palankios pokarinės pa-
 dėties Čekoslovakijoje socia-
 listinė revoliucija įvyko taik-
 kiai: valdžią paėmė komu-
 nistai, sudarė sąjungą ne tik
 su jiems artimomis darbo
 žmonių partijomis, bet ir su
 buržuazinėmis partijomis is,

parėmusiomis bendrąjį na-
 cionalinį frontą. Čekoslova-
 kijos liaudis nugalėjo tai-
 kaus revoliucijos vystymosi
 keliais.
 Savaip, bet taip pat be pi-
 lietinio karo iškovojo perga-
 lę socialistinėje revoliucio-
 je Bulgarijos, Rumunijos,
 Vengrijos, Lenkijos ir kitų
 liaudies demokratijos šalių
 darbininkų klasė.
 Tuo būdu, istorijos eiga
 visiškai nepaneigiamai įrodė,
 kad teisūs yra komunistų
 mokytojai, kurie numatė, be
 ginkluotojo sukilimo kelio,
 taip pat ir taikų revoliucijos
 vystymosi kelią.
 Kapitalistinių šalių broliš-
 kosios komunistų partijos
 turi neišsenkamą žinių loby-
 ną — marksizmo-leninizmo
 teoriją, savo turtingą prakti-
 nio patyrimo mokyklą ir
 mūsų šalies, Kinijos bei kitų
 liaudies demokratijos šalių
 istorinių pergalų pamokas.
 Gali atsirasti teoretikų-
 nevykėlių, prisiskaitėlių ar-
 ba politikoje neprityusių
 žmonių, kurie paklaus: jeigu
 taip keliamas klausimas, tai
 koks skirtumas tarp mark-
 sizmo ir reformizmo, ar čia
 nenuslenkama į kelią, kurį
 pasirinko marksizmo revizio-
 nistai?
 Reformistai ir revizionis-
 tai visuomet, anksčiau ir da-
 bar, siekė ir siekia tikrai ap-
 riboti darbininkų klasės kov-
 vą smulkiomis reformomis,
 kapitalo nuolaidėmis dar-
 bo naudai; tikrai siek tiek
 palengvinti darbininkų gyven-
 nimo sąlygas esant kapita-
 lizmui, išsaugojus nepajudi-
 namą kapitalistinės santvar-
 kos viešpatavimą. Jie buvo ir
 lieka iš esmės kapitalizmo
 apologetai, jie ne revoliucio-
 nieriai, o evolucionieriai, kur-
 rie atsisako nuo revoliucijos,
 atsisako to, kad darbo žmo-
 nės paimtų valdžią, mano,
 kad smulkiais, trupingrau-
 žiškais "iškovojimais" per
 daugelį metų galima kada
 nors ir pasiekti socializmą.
 Galimas dalykas, kai kurie
 iš jų taip ir negalvoja, bet
 liaudį mulkina tokia dva-
 sia. (Pagyvėjimas salėje).
 Yra žinomi faktai, kad
 kai kurios socialistų partijos
 iškovojo daugumą parla-
 mentuose, eilėje šalių buvo
 ir yra net socialistų vyriaus-
 ybės. Tačiau ir čia reikalas
 apsiriboja atskiromis nuolai-
 dėmis darbininkų naudai,
 ir joks socializmas nestato-
 mas. Reikia, kad valstybinis
 vadovavimas visuomenėi
 pereitų į darbininkų klasės
 rankas, kad darbininkų kla-
 sė būtų ne tik organizaciniu,
 bet ir politiniu bei teoretiniu
 atžvilgiais pasirėngusi kovai
 už socializmą, kad ji nesiten-
 kintų trupiniais nuo kapita-
 listinio stalo, o, gavusi dau-
 gumą, paimtų valdžią į savo
 rankas ir likviduotų privačią
 nuosavybę pagrindinėms
 gamybos priemonėms.
 Istorinis materializmas

moko, kad kapitalizmo pa-
 keitimas socializmu, klasi-
 nės visuomenės pakeitimas
 neklasine visuome yra re-
 voliucinis šuolis. Tas perėj-
 mas iš esmės yra revoliuci-
 nis vienos visuomenės san-
 tvarkos pakeitimas kita vi-
 suomenine santvarka. Todėl
 bet kuris perėjimas iš kapita-
 lizmo į socializmą, visuo-
 meninių santykių pervers-
 mas yra revoliucija, aštres-
 nė ar mažiau aštri, bet revolu-
 ciucija, kurią įvykdys visos
 tautos. Kai liaudis paima
 valdžią ir gamybos priemo-
 nių nuosavybę pereina iš pri-

vačios į visuomeninę formą,
 tai tatau yra didžiausias per-
 versmas istorijoje.
 Štai kodėl negalima pai-
 nioti klausimo dėl revoliuci-
 jos taikaus vystymosi kelio
 galimybės atskirose šalyse
 su reformizmu. Reikia at-
 minti, kad revoliucija — tai-
 ki arba netaiki — visuomet
 bus revoliucija, o reformiz-
 mas visuomet liks bevaisis
 trypčiojimas vietoje. Todėl
 darbininkų klasė, siekdama
 nugalėti, turi nenuilstamai
 kovoti su reformizmu ir re-
 formizmo sukeliomomis ili-
 zijomis savo eilėse.

kur žmonės stovi už taiką, už
 demokratinę pažangą, susi-
 darytų didesnė pusė pasau-
 lio. Tokio dalyko niekad ne-
 buvo. Tai nepaprastai didelis
 pasikeitimas padėtyje pa-
 saulyje.
 Kitoj pusėj, be abejonės
 randasi turtingiausios šalys.
 Jos tvirtos militariniai ir e-
 konominiai. Bet ir jos pra-
 deda matyti, kad jų padėtis
 pasikeitęs. Draugų skaičius
 nuolatos mažėja. Tikėtis,
 kad būtų dabar galima pra-
 vesti savo liniją ginklo pa-
 galba, nebegalima. Tai ne
 pripuolamas dalykas, kad
 dabar nebesigirdi tokių dra-
 sių kalbų apie karą ir jo lai-
 mėjimā.
 Iš to, kas pasakyta, aiš-
 kiai matosi, kad padėtis pa-
 saulyje labai pasikeitė. Tai
 visiškai nauja situacija. Vi-
 siškai nebeįsivaizduojama, k-
 uri buvo pirmo karo ir tuoj po
 karo.
 Tarybų Sąjungos komunis-
 tų suvažiavime buvo nuodug-
 niai išanalizuota dabartinė
 padėtis ir nutiestos gairės
 dėl taktikos ir politikos.
 Taip, mes įžengiamė į
 naują gaidynę. Juodoji fa-
 sizmo reakcija nebegrįš.
 PARYZIUS. — Francijos
 seimas nubalsavo 477 balsais
 prieš 99 duoti vyriausybei
 teises padaryti plačias politi-
 nes ir administratyvines pa-
 kaitas kolonijose.
 Sakoma, kad Francija
 duos savivaldą vakarinei ir
 centralinei Afrikai ir Mada-
 gaskarui, panašiai kaip kad
 bus duota Morokai ir Tun-
 sijai.
 Tuo tarpu Tunisijoje per
 dvi savaites užmušta 200 a-
 rabų, o Alžirioj 150.

Nauja Era

S. Karpė

Didlapiai dar tebezaunija
 apie Stalino "nukarūnavoji-
 mą", bet šis klausimas nėra
 pats svarbiausias klausimas
 pasaulyje. Yra didesnių reišk-
 inių, kurie lemia daugiau,
 negu Stalino klausimas.
 Tuos reiškinis, atrodo, bus
 sunkiau išgarsinti dideliais
 antgalvais.
 Tai, kas įvyko per praėjus-
 sį karą ir po karo, galima
 pavadinti persivertimu, po
 kurio prasidėjo nauja era.
 Nors trumpai žvilgtelėjime
 nekuriuos faktus, kurie by-
 loja apie naują padėtį pa-
 saulyje, apie naują gaidynę.
 Tarybų Sąjunga dabar ne-
 tik daug galingesnė, bet ir
 ne viena. Socializmo kempė
 susidaro iš daugelio šalių.
 Prsidėjo Kinija su 600,000,
 000. Socializmo keliu pasu-
 ko beveik pusė Vokietijos,
 Lenkija, Rumunija, Vengri-
 ja, Bulgarija, Albanija, Če-
 koslovakija, Jugoslāvija,
 Baltijos valstybės, pusė Ko-
 rėjos, pusė Vietnamo. Visos
 šios valstybės sudaro virš
 900,000,000.
 Apie socializmą kalba In-
 dija, Indonezija, Burma. Mi-
 lijoninės komunistinės parti-
 jos Italijoje ir Francijoje.
 Jeigu sudėti visus kraštus,

Jo likučiams nėra joki-
 os vilties. Jeigu dar jie
 purkštauja, tai dėka to, kad
 jų riksmas šiek tiek padeda
 kapitalui jo kovoje prieš pa-
 žangą. Bet ir mažai galvo-
 jantis gali matyti, kad jų ga-
 dynė pasibaigė. Ir štai dėl
 ko:
 Tarybų Sąjunga dabar ne-
 tik daug galingesnė, bet ir
 ne viena. Socializmo kempė
 susidaro iš daugelio šalių.
 Prsidėjo Kinija su 600,000,
 000. Socializmo keliu pasu-
 ko beveik pusė Vokietijos,
 Lenkija, Rumunija, Vengri-
 ja, Bulgarija, Albanija, Če-
 koslovakija, Jugoslāvija,
 Baltijos valstybės, pusė Ko-
 rėjos, pusė Vietnamo. Visos
 šios valstybės sudaro virš
 900,000,000.
 Apie socializmą kalba In-
 dija, Indonezija, Burma. Mi-
 lijoninės komunistinės parti-
 jos Italijoje ir Francijoje.
 Jeigu sudėti visus kraštus,

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvā
 ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

Ukrainska Knyha
 1162 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Yra vienintelė tos rūšies kompanija Kanadoje, kuri
 turi Tarybų Sąjungos išduotą specialų leidimą.

Priman persiuntimui gatavai paruoštus siuntinius
 iš dėvėtų ar naujų drabužių, medžiagų, avalynės, me-
 dikamentų, maisto ir kitko. Dėkite savo naudotus, ar
 bile kur nusipirktus. Taipgi galite atsiųsti mums
 persiuntimui siuntinius ir iš kitų vietų, iš kitų miestų.
 Persiuntiniai siuntiniai tiesiai į Tarybų Sąjungą ir
 todėl jie nueina greičiausiai, be jokių sutrukdymų.
 Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per
 mūsų kontorą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.
 Visi siuntiniai apdrausti

Siuntinių galima siųsti kiek norite. Kada supa-
 kuotas neturi būti sunkesnis kaip 20 svarų

Naudotų drabužių dezinfekavimą galima pavesti
 mūsų kontorai

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba
 Atdara kasdieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.
 (Išskaitant šeštadienius)
 Telefonas: LA. 8928

Montrealo žinios

Geležies Darbininkai Laimėjo Algų Pakėlimą

Viena iš didžiųjų geležies įmonių, "Steel Company of Canada", kuri turi čia tris savo dirbtuves — Lachine, Notre Dame ir St. Henry — ir samdo apie 1,250 darbininkų, po ilgų derybų pasirašė su unija naują darbo sutarties kontraktą, pagal kurį visiems darbininkams pakeliamos algos po 7 c. į valandą ir kompanija turės atmokėti šį priedą ir už praeitą laiką, t. y. nuo pereinamojo laikotarpio birželio mėnesių. Pagrindinė dabar jų alga \$1,44 į valandą, "journeymen" mašinistai gauna nuo \$2,11½ iki \$2,38½ į valandą.

Darbininkus atstovauja United Steelworkers of America (SIO-CCL) unija.

Kailių Darbininkai Irgi Gavo Pakėlimą Algų

Kailių (fur) išdirbimo bei siuvimo darbininkai (visoje industrijoje čia dirba apie 2-200 darbininkų), pasirašė naują darbo sutarties kontraktą su samdytojais, pakeliant darbininkams algas po 10 c. į valandą. Kailiukų išdirbtystės ir siuvimo industrijoje darbininkų uždėtis labai nelygus. Bendrai paėmus, jų uždėtis siekia nuo \$36 iki \$70 į savaitę. Prie to, nuo dabar darbininkai gaus dvi savaites apmokamų atostogų. Gavo ir kitų pagerinimų. Tarp kit-ko sustiprintas sutarties skyrius siekiantis panaikinti nelegalaus iriamų nešimosi darbo.

Darbininkus atstovauja

Montreal Fur Workers (In- dependent) unija.

Ruošimasis Proviacialiams Rinkimams

Nors oficialiai dar nepanešta, bet viskas rodo, kad šią vasarą bus paskelbti ir įvyks Kvebeko provincijos seimelio rinkimai. Didžiosios senos linijos, atstovaujantios stambų provincijos biznį — Notional Union (Duplesio) ir Liberalų — partijos jau dėda didelius skelbimus į laikraščius, skelbdamos savo siekius "dėl žmonių", jau pradeda peštis viena su kita "iš peties". Bet visi žino kiek joms rūpi žmonių, ypač darbininkų reikalai...

Darbo Progresyvi Partija, — ir tai vienintelė partija — kuri kelia pačius opiausius šios dienos Kvebeko provincijos žmonių klausimus irgi ruošiasi imtis dalyvumo ateinančiuose provincialiuose rinkimuose ir planuoja nominuoti apie 40 kandidatų į provincijos seimelį. Vyriausiu šiuose rinkimuose DPP obalsiu, tai laimėjimas Kvebeko provincijoje sveikatos apdraudos; klausimas, kuris gyvai diskutuojamas kitose provincijose, o Kvebeko provincijoje nė žodžio, arba geriau pasakius, National Union ir Liberalų partijos savo tylyjimu visiškai atmata šį visuomeninės svarbos klausimą.

Serga

Zastartas, Juozo ir O. Zastartų sūnus, kuris laikas atgal skyjdamas išsilaužė ko-

Katherine Blake ir jos vyras David Green, abudu televizijos artistai Toronte. Abu du jau gerai pasižymėję.

Ponų Prisiminimai

Apie vidurį vasario mėnesio nuvykstu iš Londono į Detroitą. Žmona nueina į

ją, kuri, rodos, dar ir dabar sugipsuota. Tačiau ligonis jau grįžęs iš ligoninės ir gydomosi namie.

Stasys Navardauskas ir John Crombie (Genės Kielaitės vyras) aplaikė po nesunkią operaciją ir dabar gydomosi namie.

Vytautas Skripka aplaikė vidurių operaciją. Ligonis randasi Royal Victoria ligoninėje.

Palmyra Trečiokienė buvo susirgusi ir keletui dienų buvo atsigulusi Dr. Rabinovičiaus ligoninėje.

Adomas Juodelis, taip pat Pakirskis nesijaučia gerai. Abu ligoniai gydomosi namie.

J.—

krautuves pasidairyti, nusi-pirkti šio to, o aš, atsistojes prie skersgatvio sekų didelį miesto gatvių judėjimą. Pasidarė šalta. Apsidairau ir įslenku į saliuoną pasišildyti. Viduj atrodo tamsu. Susirandu sėdynę. Kada atsisdau, girdžiu vienas iš trijų, sėdinčių prie to paties stalo, kur aš, iškelia stikliuką ir pradeda lietuviškai:

"Ponas teisėjau ir ponas inžinieriau, dabar išgerkime už vasario 16 dieną".

"Už amžinatilsį tautos vadą", sako kitas, irgi keldamas stikliuką.

"Geriau degtinėj skandin-kime dabartinius savo var-gus", beviltiškai įterpia tre-čias.

Pirmasis apsidairė, pasiu-ko į savo kolegą ir patylo-mis vėl pradėjo:

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1176 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4360
Montreal 2, P. Q., Canada

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Dideliose Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

6537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Dabar Mes Turime Naujai Įrengtą

Moderniausiajį Storage

dėl apsaugojimo nuo sudegimo, pavogimo, šilumos ir kandžių sugadinimo.

Prašome Visus Siųsti Savo FURCOATUS - FUTRAS

Žieminius ir Vasariškus Drabužius į Mūsų Modernišką Storage.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Chruuch Ave. TRENmore 6679

VERDUN, QUE.

"Ar ponas atsimeni, kada aš buvau žvalgybos policijos viršininku, o jūs, ponas, teisėjau? Aš medžiojau po laukus sukilėlius muzikus miestuose gaudžiau bolševikus, o jūs, ponas teisėjau, juos kišote į kalėjimus ilgiausiems metams. Jų vadus likviduodavome. Tada turėjom jėgą, galybę savo rankose", baigia pakeltu tonu.

"Taip, ponas viršininke. Vakacijos šveicarijoj, Alpių kalnuose. Maudynės Francijos, Italijos pajūriuose. Tai buvo gyvenimas, tai buvo laikai", priduria ponas teisėjas.

"O kas dabar iš mūsų", įsikiša inžinierius. "Jūs, ponas viršininke, dženitorius, bružuojat grindis ir valot išeinamas. O jūs, ponas teisėjau, miesto sąslavas deginate. Negeriau ir man. Sukombinuojau kokį garažą ar stubelę kada nekada. Galų su galu nesuduriu. Štai, vakar gaunu laišką, per savo tetą, iš Lietuvos nuo motinos. Rašo: 'Sūneli, grįžk į Lietuvą. Dabar Lietuvoj gyvenimas gerėja kiekvieną dieną. Inžinieriai ir kiti profesionalai turi darbo iki valiai ir neblogai gyvena. Nemiegojau visą naktį...'"

"Bijok dievo, ponas inžinieriau, taip kalbėti", pertraukia teisėjas.

"Tave išveš Sibiran. Sušaudys", priduria viršininkas.

"Aš nieko blogo nepadariau", jau drąsiau kalba inžinierius. "Didžiausią prasikaltimą padariau, tai kad išbėgau iš Lietuvos".

Pagailo man inžinieriaus. Žmogus pavažinėjo, pavargo, pradėjo aiškiau galvoti apie savo ateitį.

Aš pažiūrėjau į laikrodį. Laikas man jau eiti prie savo automobiliaus. Prieš nueinant nuo stalo, atsisukau į kitus du ponu ir tariau:

"Nenuslopinot jūs, ponai, vargo žmonių kilimė".

"Nebematysite Lietuvoj Smetonos režimo".

Prasčiokas

DEMOKRATŲ PARTIJOJ REISKIASI SKYLIMAS

WASHINGTON. — Demokratai eilėse eina varžytinės už teises kandidatuoti į prezidentus. Vieni nori Stevenson, o tuo tarpu kai kūr viršū ima Kefauveris.

Ypatingai gerai pasirodė Kefauveris Minesotos "praime-rėse".

WASHINGTON. — Senato komisija klausinėjo reporterį J. Schumaną, norėdama patirti jo politines pažiūras, bet jis atsiskakė aiškintis ir tokiu būdu nusižeminti.

Karo metu ir po karo jis buvo Chicago Sun-Times ir Denverio Post reporteriu Kinijoje.

Arkivys

Maziukėje saliuokėj jos vandenyne, netoli gaskaro, trijų kambų patogiam namuke aukšto ūgio, tamsios odos ir degančių akių nio amžiaus vyras.

Jis toli nuo savo tėno Kipro salos Vidurjūroje. Jis Indijos vane ne savo noru — nys, nors jo kalėjimas blogiausias. Pasijudinti, jis negali, nes br-gai saugo tą vietą. Apie grįžimą Kipro metu nei kalbos neg-

Tas vyras yra ark-pas Makarios, Kipro doksinės, graikiškai-tinės, bažnyčios galv-

Apie Makariosą la-nai dabar rašoma. Ke-tai atgal jo vardas p-buvo visai nežinoma-dien jis yra gal labia-nomas, tremtinys pa-

Makarios gimė Ki-najos kaimelyje 1913. Jo tėvas buvo valstie-

Kaipo vaikas Maka-vo labai gabus. Jis laiku, peršokdamas baigė pradžios moky-

ri radosi prie gretim-ko stačiatikiško vien-Gimnaziją jis lankė didžiausiam mieste-

joje. Paskui jis išvy-kijon, į Atėnus, ka-

Kipro saloj britai griežtą režimą. Kai "areštavo" ištisus. Bet kipriečiai ner-

Kovo 30, 1956

s atsimeni, kada algybos policijos o jus, ponas, teidziojau po lauis muzikus miesiaiu bolshevikus, o teisejau, juos kimus ilgiausiems vadus likviduoda turjom jega, o rankose", baitonu.

ponas virsininke. sveicarijoj, Alpij laudynes Francipajuriuose. Tai imas, tai buvo duria ponas tei-

abar is musu", jierius. "Jus, ponke, dzenitorius, rindis ir valot isjus, ponas teisesaslavas deginai ir man. Sukomkara za ar stunekada. Galu suuriu. Stai, vakar a, per savo tetu, nuo motinos. Ragrizk i Lietuva, tuvoj gyvenimas viena diena. Inkiti profesionalai ki valiai ir neblo-

Nemiegojau vi-

nevo, ponas inzi-p kalbeti", persejas.

ves Sibirian. Su-briduria virsinin-

o blogo nepada-vasiau kalba inzi-dziausia prasikal-au, tai kad isbe-uvos".

nan inzinieriaus. azinejo, pavargo. kiau galvoti apie

Drerjau i laikrodj.

Prasciokas

ATU PARTIJOJ I SKYLIMAS

NGTON. — Demo-

NGTON. — Sena-

etu ir po karo jis ago Sun-Times ir Post reporteriu Ki-

Arkivyskupas Makarios

Maziukėje saliuokėje Indijos vandenyne, netoli Madagaskaro, trijų kambarių gan patogiame namuke gyvena aukšto ūgio, tamsios barzdos ir degančių akių vidutinio amžiaus vyras.

Jis toli nuo savo tėviškės, nuo Kipro salos Viduržemio jūroje. Jis Indijos vandenyne ne savo noru — jis kalinys, nors jo kalėjimas neperblogiausias. Pasijudinti, betgi, jis negali, nes britų sargai saugo tą vietą atydžiai. Apie grįžimą Kipran šiuo metu nei kalbos negali būti.

Tas vyras yra arkivyskupas Makarios, Kipro ortodoksinės, graikiškai - bizantinės, bažnyčios galva.

Apie Makariosą labai dažnai dabar rašoma. Kokie metai atgal jo vardas pasauliui buvo visai nežinomas. Šiandien jis yra gal labiausiai žinomas tremtinys pasaulyje.

Makarios gimė Kipre, Panajos kaimelyje 1913 metais. Jo tėvas buvo valstietis.

Kaip vaikas Makarios buvo labai gabus. Jis trumpu laiku, peršokdamas klases, baigė pradžios mokyklą, kuri radosi prie gretimo Kyko stačiatikiško vienuolyno. Gimnaziją jis lankė Kipro didžiausiam mieste, Nicosijoje. Paskui jis išvyko Graikijon, į Atėnus, kad stoti i-

kunigų seminariją.

1946-ais metais jis tapo kunigu, stačiatikišku "popu", kaip mes juos lietuviškai vadiname.

Bet jis neilgai liko Graikijoje arba Kipre, nes Pasaulinė bažnyčių taryba jam davė stipendiją ir jis atvyko tęsti savo mokslą: Bostono universitete. Tuo pačiu laiku jis klebonavo vienoje Bostono graikų stačiatikių bažnyčioje.

Dar būdamas Amerikoje jis gavo žinią iš Kipro, kad jis pakeltas į vyskupus ir prašomas perimti Kitiapo vyskupiją. Jis grįžo ir trumpas laikas paskui tapo pakeltas į arkivyskupus.

Makarios niekad nesitenkino vien kunigavimu. Jis sakė, kad jis kunigas, bet taipgi kiprietis-graikas, ir kaip toks negali likti ramus, kol britai valdo tą salą. Dar 1950 metais jis atsistojė priešakyje susijungimo su Graikija judėjimo, kas žinoma kaip enosis.

Visi graikai Kipro gyventojai (apie 80% visų tos salos žmonių, linkusieji yra turkai ir armenai) stoja už salos prijungimą prie Graikijos. Nors geografiniai Kipras yra arčiau Turkijos, negu Graikijos, kipriečiai jaučiasi surišti su Graikija kal-

bos, bendros kilmės ir kultūros tradicijų ryšiais. Makarios paskelbė, kad kipriečiai turi turėti apsisprendimo teisę. Ir į tą judėjimą jie priėmė visus, įskaitant komunistus.

Kai kurie reakciniai Graikijos dvasiškiei bandė atkalbėti Makariosą nuo to kelio. Jie apeliavo į jo konservatyvius įsitikinimus (politiniai jis kraštutiniai dešinus), jie jam sakė, kad kartu su komunistais negalima veikti. Bet Makarios atsakė:

"Kipro komunistai gal pirmieji pakėlė šūkių už vienybę su Graikija. Jie taip daro, nes yra tikri patrijotai. Jie to nedarytų kitaip, nes reikia atsiminti, kad Kipre jie turi veikimo laisvę, o po Graikija būtų užgniaužti. Ir, visgi, jie nori prisijungti prie Graikijos..."

(Beje, nors britai leido komunistams Kipre veikti laisvai tuo laiku, kai Makarios kalbėjo, jie uždraudė Kipro Komunistų partiją dabar.)

1950-ais metais Makarioso iš vienos pusės ir komunistų iš kitos iniciatyva buvo pravesas Kipre neoficialus plebiscitas. Turkai kipriečiai nebalsavo, bet graikų kipriečių 95% pasisakė už prisijungimą prie Graikijos.

Praeitais metais Makarios padarė žingsnį, kuris labai nepatiko britams: jis išvyko dalyvauti Bandungo Afrikos - Azijos konferenci-

Daugiau Entuziazmo

Stasys Kodas

Aldieti! Artėjant svarbiajam visų Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados kuopų atstovų suvažiavimui, atkreipk į tai didžiausią atydą. Ne tik tai, ką reiks aptarti suvažiavus, apsvarstyk, bet ir persvarstyk, ar, kaip pažangios kultūrinės organizacijos narys, visas pareigas esi atlikęs sąžiningai, ar tik taip sau.

Lietuvių Literatūros Draugijos atliktų milžiniškų darbų aš neminėsiu, nes jau tie, kurie ją išbudavojote iki šiandieninio dydžio, žinote gerai. Aš norėčiau paliesti ką kitą.

Man atrodo, kad kiekvienas stojo šion organizacijon ne dėl kokių tai išrokavimų, o dėl to, kad tai vienintelė pažangi literatūros organizacija Amerikos kontinento lietuvių tarpe.

Bet štai dabar daugelis tų, kurie kūrėte ir budavojote šią organizaciją, plėtojote josios veikimą, kartu šviesdamiesi patys, kaž kaip "dingot." Aš daugelio pasigendu kaip susirinkimuose, taip ir gyvenime; pažangiame gyvenime. Nejaugi taip išsieikvojote, kad nebegalite kuom nors prisidėti prie gyvenimo kovos dėl šviesesnio rytojaus? Aš kreipiuosi į visus, kurie kada tikėjote į pažangą, į gražesnę žmonijos ateitį. Pabuskite iš apsnūdimo, visas savo galimas jėgas pa-

joje, kur jis kalbėjo prieš kolonializmą. Nors Kipras randasi netoli Turkijos ir Libano ir tokiu būdu gali būti skaitomas Azijos dalim, Makarioso dalyvavimas iššaukė nemenką nusistebėjimą, nes jonebuvo laukta.

Praeitais metais, jam sugrįžus iš Bandungo, Makarios buvo britų pašauktas ir jie su juom pradėjo derėtis, kaip su nacionalistų pajėgų atstovu. Britai bandė paveikti jį ir asmeniškai — jie reikalavo, kad jis pasmerktų terorizmą ir komunistus. Bet Makarios atsakė, kad terorizmą Kipre gimdo patys britai savo žiauriu elgesiu, o komunistus smerkti jis nemato reikalo.

Dar kelios savaitės atgal, britų atstovas feldmaršalas Haroingas derėjosi su Makariosu, bet jie pagaliau priėjo išvados, kad arkivyskupas yra principo žmogus, pasiryžęs kovoti už Kipro laisvę, ir jie jo nepalenks.

Ir taip jie jį staiga ištrėmė.

Bet Makarios tiki, kad jis grįš Kipran triumfingai, lygiai, kaip francūzų ištremtas Moroko Ben-Jusefas irgi jau grįžo namo.

St.

šveskite darbui dėl progreso ir taikos.

Nepamirškime, kad mūsų organizacija yra dalis to milžiniško judėjimo, kuris grumiasi su piktybėmis, kuris nori išgelbėti pasaulį nuo susinaikinimo, kuris nori užtikrinti taiką visam laikui.

Jeigu kurie pasitraukė iš judėjimo su mintimi, kad jau pusėtinai praturtėjo, tai nebereikia rūpintis, lai rūpinasi tie, kurie biednesni, tai jie pamiršta, kad daug kas pagerėjo ir buvo galima praturtėti tik todėl, kad buvo dirbta ir kovota už unijas, už geresnį atlyginimą, už geresnes kainas už fermerių pagamintus produktus. Jei algos ir visa kita būtų buvę vietoje, gyvenimas būtų ne daug pažengęs.

Man atrodo, kad dabar turint žmoniškesnį gyvenimą, reikia dar labiau stengtis ir žiūrėti, kad jis ir būtų toks, kad jis dar gerėtų. Juk yra dar daug tokių, kurių gyvenimas dar labai sunkus. Ar jau nėra jokios pareigos padėti tiems? O jeigu įvyktų katastrofa, atominis karas, kas daugiau nukentėtų, ar tie, kurie neturi nieko, ar tie, kurie daug ko turi?

Man keista, kad žmogus, prašokęs bent kiek turtu, tuojaus pradeda šalintis nuo savo draugų, nuo kovos draugų, pamiršta solidarumo jausmą. Tai labai siauras samprotavimas.

Žmogus išsiskiria iš kitų gyvūnų ne tik savo išvaizda, bet ir protu. Dėl to ir savo veiksmais turi skirtis. Negali jis rūpintis vien savimi. Jei žmonija būtų veikusi neorganizuotai, kas sau, tai gyvenimas būtų daug žemesnis. Jis būtų panašus į žemesnių gyvūnų, nes kiekvienas žiūrėtų tik savęs, nepaisytų kitų. Būtų dziunglės, o ne kultūringa visuomenė.

"Švieskis ir šviesk kitus" Tai pažangaus ir taiką mylinčio aldiečio obalsis. Mažmožia neturi atstoti svarbiųjų visuomeninių pareigų. Aktyvus narių veikimas, kaip lankant susirinkimus, dalyvaujant diskusijose, įsijungimas į švietimo darbą yra būtinas kiekvieno susipratusio aldiečio.

Neįsikalbėkime sau nuovargio. Girdi, mes jau sensame, ar pasenome, kas beliks iš mūsų po keletų metų? Išrodo, kad tos organizacijos ir buvo tik mums sukurtos. Nebus mūsų — viskas baigsis. Tokie dalykai neturėtų būti keliami ne tik susirinkime, bet ir mūsų mintyse. Poetas Julius Janonis viename savo eilėraštyje į tai davė atsakymą keliadesimt metų atgal, kur jis sako: "Minėkime ne pragaištį, mirtį, kaip (Pabaiga ant 10 pusl.)"

Kipro saloj britai įvedė griežtą režimą. Kai kur jie "areštavo" ištisus miestus. Bet kipriečiai nenuleidžia

rankų. Aną dieną buvo raportuota, kad pats gubernatorius miegojo ant bombos. Laimė, kad nesprogo. Čia

matote vedant moterį, sužeistą per susirėmimą tarp demonstrantų ir kariuomenės.

Valerija Valsiūnienė

Pasakojimas Apie Gražiną

Literatūrinis Scenarijus

(Tąsa)

Gražina, atsegusi apvalkėlį, nenoromis atidaro lagaminą. Akimirka žiūri apstulbusi, po to puola prie Stankienės, tempia ją prie durų.

— Greičiau eikime!

— Kur tu mane tempi, pamišėle?

— Į universitetą! Greičiau! Ir lagaminą imkim drauge!

— Kaip? Su šita smarve į universitetą?!

— Čia kitokia smarvė. Pakeliui aš viską paaiškinsiu. Nuo to lagamino, nuo jūsų, tetule, priklauso visas mano gyvenimas. Greičiau... greičiau! — Gražina beveik prievarta aprenkia jau pritilusią, nusigandusią Stankienę.

Rektorius kabinetas.

Už stalo sėdi rektorius Milišis, Pinevičius ir partijos miesto komiteto sekretorius. Nuošaliau sėdi Petraitis, Baliūnas ir kiti dėstytojai. Palei sieną keletas studentų, tarp jų — Aldona, Sabaitė, Venckus, Jonikas, Kalvelis, Žemaitis.

— O studentė Adomaitytė čia? — klausia sekretorius.

— Aš jau kalbėjaisi su ja, — atsako rektorius. — Manau, kad šiuo momentu nepatogu ją čia kviesti.

— Prašau, profesoriau, — kreipiasi jis į Pinevičių. — Jūs norėjote pasisakyti.

— Brangūs draugai, šandien man labai sunku kalbėti, — Pinevičiaus balse nuoduoto teatrališko liūdesio gaidelė. — Dar neseniai man atrodė, kad kritika mano adresu išplaukė iš grynų širdžių. Ir kas gi pasirodė? Žmonės, kuriems partija patikėjo jaunuomenės auklėjimą, nepateisino šito pasitikėjimo. Dėl varžovystės dėl žemos dviejų žmonių neapykantos — mokslo šventovės sienose vyksta gėdingos rietenos... pavyduliavimas... ištvirkavimas, muštynės su ginklu randose! — Prašau konkrečiau, — sako rektorius, reikšmingai žvilgtelėjęs į Petraitį.

Tuo laiku Gražina praveria duris. Ją pamačiusi, Aldona išeina į koridorių.

— Gražina, tu? — ji nustebinta. — Teta Stankienė!

Aldona grįžta į kabinetą, prieina prie rektoriaus ir tyliai su juo kalbasi. Rektorius linktelia galvą.

Pinevičius tęsia kalbą.

— Tokio dorovės smukimo man neteko niekada ir niekur matyti. Docentas, pasikvietęs į kabinetą studentę, meilinas jai! Gilią širdgėla

sukelia mums, senosios kartos atstovams, moralinis mūsų jaunimo veidas.

— Kalbėkite tik savo vardu, profesoriau, labai prašau! — pašoksta nuo kėdės profesorius Baliūnas.

— Prašau, — šaltai sako Pinevičius.

Aldona įveda Gražiną ir Stankienę į vidų ir, nurodžiusi joms laisvas kėdes, sėdasi pati į savo vietą.

— Paskutinieji liūdni įvykiai, kuriuos mes čia aptariame, pakankamai įrodo padėties rimtumą. Todėl prašau nešvelninti reikalą, o imtis griežtų priemonių toms šlykštybėms iš universiteto pašalinti. Po viso to, kas vyksta, nebetenka stebėtis, kad į mokslo šventovę prasiskverbia priešiški elementai, mėtomi antitarybiniai atsišaukimai...

Jonikas veržiasi kažką pasakyti, bet Petraitis žvilgsniu jį sustabdo.

— Aš baigiau, — Pinevičius sėdasi.

Stankienė trūkčioja Gražiną už rankovės.

— Kas tai? Toks taurus vyras?

— Paskui, tetule, paskui...

— Aš prašau žodžio, — sako atsistodamas Petraitis.

— Tai, ką čia kalbėjo Pinevičius — apgailėtina šmeižtas. Ir šis šmeižtas nukreiptas ne prieš atskirus asmenis. Tokie žmonės, kaip Pinevičius, stengiasi apjuodinti visą mūsų universitetą, visą tautą. Štai kas baisu! Ir jie, tokie žmonės, ne tik šmeižia mus. Dangstydamiesi meile savo kraštui, jie iškraipo jo istoriją, bando atimti iš tautos ne tik tai, kas jai priklauso, bet dar didžiausius mūsų praeities didvyrių žygius paversti ginklu prieš ją pačią.

— Demagogija! — iš vietos rėkia Pinevičius.

— Ne, tai ne demagogija, o tiesa, kurią jums teks išklausyti. Mūsų jaunimas puoselėja savo širdyje gilaus patriotizmo jausmus kraštui. O jūs bandote iškreipti tuos jausmus, jūs bandote nukreipti jaunosios kartos jėgas prieš tą naują, kuri, komunistų partijos vadovaujama, sukūrė lietuvių tautą. Garbingi praeities didvyriai — ir narsioji Gražina, ir Margis, ir Vytautas Didysis priklauso mums, komunistų statytojams. Jų klaidas ir nuopelnus liaudžiai mes mokame suprasti teisingoje istorijos šviesoje, ir ne jums

išmušti mus iš teisingo kelio!

Jonikas džiaugsmingai žiūri į Petraitį. Jo akys dega.

— Kaip komunistas, kaip žmogus, kuriam partija patikėjo auklėjimąjį darbą aukščiausioje mūsų respublikos mokslo įstaigoje, aš padariau sunkesnes ir nedovanotinas klaidas. Nebuvau pakankamai budrus ir nepakankamai įvertinau priešą, kuris nevengia jokių priemonių tarybiniam jaunimui demoralizuoti. Neseniai čia buvo rasti antitarybinio turinio atsišaukimai, ir mes dar negalėjome sučiupti tos priešiškos rankos, kuri išdrįso juos išmėtyti... Profesorius Pinevičius bandė čia apšmeižti visą mūsų jaunimą...

— Klausykite! Aš neleisiu mane įžeidinėti. Man septyniadesimt metų. Tai begėdiškos pastangos išėsti iš universiteto senosios kartos inteligentus!

— Nekliudykite partogui kalbėti! — stabdo jį rektorius.

— O, ne, gerbiamas profesoriau, aš neveikiu jūsų metodais, — atsako Petraitis. — Aš labai tolimas nuo minties kaltinti senosios inteligentijos atstovus, nežiūrint kokios bebūtų jų klaidos praeity. Partija moko mus atidžiai elgtis su kiekvienu žmogumi ir vertinti jį pagal jo nuopelnus. Aš žemai lenkiuos prieš sėdinčio profesoriaus Baliūno žilą galvą. Visą savo gyvenimą jis paaugojo mokslui, liaudžiai. Jo asmenyje aš sveikinu visus dorus Lietuvos inteligentus, kurie nuo pirmų liaudies valdymo dienų atiduoda savo jėgas mūsų kultūrai kelti.

Studentai pasisuka į Baliūno pusę ir ploja.

— Gražina! — vėl trūkčioja Stankienė merginą. — Kas čia darosi?

Grašina sulaiko Stankienės ranką, neatsako.

Petraitis sėdasi į savo vietą.

— Prašau žodžio, — kiltelia Venckus.

— Ach, tu... Žiūrėkite nenaudėlis! — gana garsiai taria Stankienė.

— Aš noriu pasakyti tik tai, kas man gerai žinoma, — pradeda Venckus. — Jonikas pats man sakė. Gražina Adomaitytė apgaudinėja jį su partogu. Ir jis nužudys jį, jei tik partogas nesiliaus jai meilintis...

— Melas! — nesusilaiko Jonikas.

— Melas! — Jonikas pats prašė mus saugoti partogą! — sušunka Žemaitis.

— Kas nesiliaus meilintis? Ach, tu niekše! — pašoksta iš savo vietos Stankienė ir, karingai nusiteikusi, eina su Venckaus lagaminėliu prie stalo. Triukšmas.

— Kas jūs tokia? — klausia Petraitis.

— Mano vyras buvo geležinkelietis, o jūs klausiate, kas aš tokia?! Tuoj sužinosite, kas aš tokia!

Venckus sudrebėjo, įbedė akis į savo lagaminą.

— Tai Gražinos Adomaitytės teta! Pamišėlė! Ja negalima tikėti! — pasakė jis drebančiu balsu.

— O kas atnešė lagaminą pas pamišėlę? Tu! Tetule, dirsi, pasaugokite produktus! Kokius produktus tu man pakišai? Na?

Venckus nuleidžia galvą.

Išsigandęs Sabaitės veidas.

— Šit, pasižiūrėkite, kokie čia produktai! — Stankienė paduoda partogui lagaminėlį.

Petraitis atidaro jį, valandėlę pritrenktas žiūri. Po to, išėmęs vieną lapelį skaito: — Lietuviai! Valstiečiai! Katalikai! Visagalinčio dievo ir nepriklausomos Lietuvos vardu, nestokite į kolūkius, nesėkite...

— O kas gi čia dar? — apsimeta nustebusiu Pinevičius.

Išblyškęs, rūstus Petraičio veidas.

— Štai, skaitykite... Pinevičius permeta akimis lapelį.

— Jie meluoja! Niekada dievas taip nemokė! — pasipiktinusi sako Stankienė. Ir kreipiasi į Venckų:

— Ach tu, netikėli! Žmonės stoja į kolūkius, sėja, nepaklausę tavęs!

— Tai ne mano lagaminėlis, — niūriai sako Venckus.

— Venckau, lagaminas tavo! — rūšciai sako Aldona.

— Aš pati mačiau, kaip stotyje tu jį Sabaitei padavei.

— Netiesa! — isteriškai rėkia Sabaitė.

— Na, profesoriau, ką dabar pasakysite?

Petraitis žiūri į Pinevičių.

— Aš... aš sukremtas, žinoma, iki sielos gelmių, bet man sunku patikėti, kad Venckus galėtų dalyvauti šioje šlykštybėje... Aš, atleiskite, suprantu: reikia ieškoti, taip, taip, ieškoti...

— Nejauki tyla. Girdimas Sabaitės raudojimas. Ji kukčioja užsidengus rankomis veidą.

— Ko ieškoti?

Grašina ryžtingai eina prie stalo:

— Ko ieškoti? Dabar aš žinau, kas kėsinosi užmušti mano tikėjimą gyvenimu, šviesia mano šalies ateitim. Jėzuitas Mockus, dangstydamasis dievo vardu, mokė mane meluoti, o jo draugas Pinevičius išjuokdavo viską, ką davė tarybų valdžia lietuvių tautai. Dabar aš suprantu, kad studentė Sabaitė J— y auka. Tokia auka vos netapau ir aš... Bet kitas žmogus išgelbėjo mano tikėjimą gyvenimu. Dėkoju jums, draugas Petraiti! Dėkoju tau, Aldona, Jonikai...

Grašina apžvelgia dalyvaujančius ir tęsia:

— Draugą Petraitį kaltina tu, kad jis neva nepadoriai elgėsi mano atžvilgiu, neva bučiavo mane...

— Nereikia, Gražina, tai šmeižtas, melas, — sako Žemaitis.

— Ne, ne melas, — atsako šypsodamasi Gražina. — Tai tiesa. Nežinomasis karys nuo Dubysos krantų, mirtinai sužeistas vaduojant iš fašistinių grobikų Lietuvą, paprašė savo draugą pabučiuoti paprastą Lietuvos mergaitę ir perduoti jai meilę gimtajam kraštui ir neapykantą priešams. Ir jis mirė... Draugas Petraitis padavė man šį šventąjį priesaiką, kad pakeltų mano silpną dvasią...

— Aš juk visa tai mačiau! — susijaudinęs sako Baliūnas. — Savo akimis mačiau!

Grašina kreipdamasi į žiūrovus:

— Ir aš įvykdysiu šį priesaiką. — Aš — paprasta lietuvaite, noriu matyti savo brangią tarybų Lietuvą laimingą ir šviesią!

DAUGIAU ENTUZIAZMO

(Atkelta nuo 9 pusl.)

pus, bet kovą, vien kovą be galo...

Turime kelti ir diskutuoti gyvenimiškas temas, kaip geriausias išvysčius švietimą ir kitką. O tą, ko mes jau nestengsime ar nespėsime atlikti, atliks ateinančios kartos, nors jos nebekalbėtų lietuviškai. Jos vistiek minės mus ir įvertins mus pagal mūsų atliktus darbus.

Kiekvieno aldiečio garbės pareiga stengtis stiprinti savo organizaciją ir auklėti save iki tokio laipsnio, kol pasijusi, kad visuomeniniai reikalai yra taip pat tavo, kaip ir asmeniniai.

Besirengdami suvažiavimui diskutuokime gyvenimą ir rodykime daugiau jaunatviško entuziazmo. Nusėdėmus ir mirimus palikime graboriams, juk jie iš to duoną daro.

Aldiečiai! Aš šaukiu jus progreso balsu. Vyrų ir moterų, išjudinkime savo sąžinę, draugystės jausmą, susipratusių žmogaus atsakomybės pareigos jausmą.

Paiėškujimas

Paiėškomas Skuodis Petras, Jokūbo s., kilęs iš Ukmergės apskrities, Kopūstelių kaimo, Prieš apie 26 metus atvykęs Kanadon. Paiėško jo vaikai Onutė ir Kazys Lietuvoje.

Dėl platesnių žinių rašykite žemiau padotu adresu, nes aš esu gavusi iš Lietuvos laišką nuo sesers, kuriame prašo tokį paiėškujimą padaryti.

B. Janauskienė, 49 Castlewood Rd. Toronto 9, Ont.

Patriotizmas

Kada keli metai Progresyvė Darbo Partija pradėjo rūpintis, kad K...

...dai kyla pavojus patekti Jungtinių Valstijų ekonominės dominacija ir sykiu tekti nepriklausomai daug kas numojo su ra...

Girdi, tai paprasta komitų propaganda. Nekuri žagareiviai dar pridėjo tai "Maskvos suokalbė kelti Kanadoje sentin prieš Jungtines Valst. Bet šiandien tiems žmo...

tenka savo žodžius nur... Kaip padėtis pasmatysime iš to, ką kalba didlapiai, ką kalbėtu partijų lyderiai.

Kovo 19 dienos la. Globe and Mail, konserviskas didlapis Toronto jo netrumpą editorialą užvardino: "Dolerio nializmas". Laikraštis reiškia, kad "ekonomin...

minacija per kapitalo ir mentus užsienyje yra pat forma kolonializmo ir tiesioginė politinė k...

lė". Ir tokia ekonominė rolė per investментus metama ant Kanados. rikiečiai investavę Kar...

jau artį 9 milijonų doler... "Kanadiečiai gerai... tėsia laikraštis, "kad didžiūma Jungtinių Va...

subsidiarų (priedinių panijų), operuojančių doje, yra pilnai prikla...

čios Amerikos korpjoms, be jokių provizij džiančių kanadiečių k...

lui dalyvauti Kanados riuose nuosavybės teisė Kitais sakant, didelė d...

ma amerikoniškų korpjū skyrių Kanadoje vi priklausoma toms korpjoms, Kanados kapital...

prileidžiamas. Kas gali atsitikti s...

naudos interesais, rodo kimas su aluminijaus poracija. Kad patenkin...

mai amerikiečių rei kompanija sumažino a nijaus kiekį dėl kana...

reikalų 40 procentų. buvo padaryta Kan kur ta korporacija tur...

rių. Kitais sakant, Ka aluminijus turi pirma nauti amerikiečių pare...

vimus. "Yra tiesioginis tarp dolerio formos im lizmo, kuris leido sum kanadiečių užsakymu procentų, kad patenkin merikoniuskus kostum ir siūlomo įstatymo p...

Patriotizmas Išsibudina

J. YLA

Kada keli metai atgal Progresyvė Darbo Partija pradėjo rūpintis, kad Kanadai kyla pavojus patekti po Jungtinių Valstijų ekonomine dominacija ir sykiu netekti nepriklausomybės, daug kas numojo su ranka. Girdi, tai paprasta komunistų propaganda. Nekurie atžagareiviai dar pridėjo, kad tai "Maskvos suokalbis sukelti Kanadoje sentimentą prieš Jungtines Valstijas". Bet šiandien tiems žmonėms tenka savo žodžius nuryti.

Kaip padėtis pasikeitė matysime iš to, ką dabar kalba didlapijai, ką kalba kitų partijų lyderiai.

Kovo 19 dienos laidoje, Globe and Mail, konservatyviškas didlapis Toronte, įdėjo netrumpą editorialą, kurį užvardino: "Dolerio Kolonializmas". Laikraštis pareiškia, kad "ekonominė dominacija per kapitalo investimus užsienyje yra tiek pat forma kolonializmo, kaip ir tiesioginė politinė kontrolė". Ir tokia ekonominė kontrolė per investimus yra metama ant Kanados. Amerikiečiai investavę Kanadoje jau arti 9 milijonų dolerių.

"Kanadiečiai, gerai žino", tęsia laikraštis, "kad didelė didžiūma Jungtinių Valstijų subsidių (priedinių kompanijų), operuojančių Kanadoje, yra pilnai priklausančios Amerikos korporacijoms, be jokių provizijų, leidžiančių kanadiečių kapitalui dalyvauti Kanados skyriuose nuosavybės teisėmis". Kitaip sakant, didelė didžiūma amerikoniškų korporacijų skyrių Kanadoje visiškai priklauso toms korporacijoms, Kanados kapitalas neprileidžiamas.

Kas gali atsitikti su Kanados interesais, rodo atsitikimas su aluminijaus korporacija. Kad patenkinus pilnai amerikiečių reikalus, kompanija sumažino aluminijaus kiekį dėl kanadiečių reikalų 40 procentų. Ir tai buvo padaryta Kanadoje, kur ta korporacija turi skyrių. Kitaip sakant, Kanados aluminijus turi pirmą aptarnauti amerikiečių poreikalus.

"Yra tiesioginis ryšys tarp dolerio formos imperializmo, kuris leido sumažinti kanadiečių užsakymus 40 procentų, kad patenkinus amerikoniškus kostumerius, ir siūlomo įstatymo penkiose Amerikos valstijose užsmaugti kanadišką kompeticiją jų bravorų industrijoje. Tokios praktikos, kurios iš vieno galo yra imperialistinės yra ekonominis kolonializmas iš kito galo", prideda Globe and Mail.

Tokio ekonominio kolonializmo Kanadoje yra daug. Jei jis kol kas mažai pastebimas, tai tik dėl to, kad žmonės iki šiol mažai šiuo klausimu domėjosi.

Toronto Daily Star, neva liberališkas didlapis, rodo nemažą susirūpinimą dėl vyriausybės plano atiduoti amerikiečių kontrolei dujų vamzdį. Ne tik žiniose, bet ir editorialuose jis smarkiai puola ministro C. D. Howe planą, kurs reikalauja sudaryti valstybinę korporaciją, kuri finansuotų pravedimą vamzdžio per Ontariją, kadangi Trans-Canada Pipe Lines Ltd., amerikiečių kontroliuojama korporacija, nenori vesti per Ontariją dėl to, kad labai neekonomiška, daug kainuotų pravedimas.

Sukritikavęs C. D. Howe planą, Star užbaigia editorialą:

"Trans - Canada susitarimas toks blogas, kad jis už-

sitarnauja būti išjuoktu iš parlamento. Bet vyriausybei stovint už tai tvirtai, o liberalams matomai esant pasirengus palaikyti ją, jis nėra joks juokas. Scena prirengiama dėl Kanados tragedijos".

Parlamente smarkiai smerkė C. D. Howe planą konservatų lyderis George Drew, CCF lyderis M. J. Coldwell. Pastarasis pareiškė:

"Tų užsienių korporacijų dominacija mūsų ekonominio gyvenimo grumuoja mūsų krašto nepriklausomybei".

"Šiame pasiūlyme yra naujas pavojus, naujas grumojimas mūsų ekonominei gerovei, mūsų nepriklausomybei ir mūsų vystymuisi. Kur tarp mūsų šiandien yra tie patriotiški instinktai, kurie akstino Konfederacijos Tėvus ir žmones, gyvenusius pirm mūsų, budavoti šią šalį, sunkiu keliu, jei norit, bet iki vėliausio laiko sėkmingai, kaip neprigulminga, suverenę tautą?" tęsė Coldwell.

Petrailį kaltis neva nepažinano atžvilgiu, mane...

Gražina, tai as, — sako Že-

mėlas, — atsa- asi Gražina. — zinomasis karys krantų, mirti- vaduojant iš robikų Lietuvą, o draugą pabu- astą Lietuvos berduoti jai mei- kraštui ir nea- šams. Ir jis mi- šas Petrailis per- šventąjį priesai- eltų mano silp-

visa tai mačiau! nes sako Baliū- akimis mačiau! reipdamasi į žiū-

rykdysiu šį prie- — paprasta lie- ty matyti savo by Lietuvos lai- esia!

ENTUZIAZMO

nuo 9 pusl.)

ra, vien kova be

lti ir diskutuoti s temas, kaip sčius švietimą ir ko mes jau ne- ar nesuspėsime ks ateinančios jos nebekalbėtų os vistiek minės ins mus pagal s darbus.

aldiečio garbės gtis stiprinti sa- iją ir auklėti sa- laipsnio, kol pa- isnomeniai rei- p pat tavo, kaip ai.

ami suvažiavi- okime gyvenimą daugiau jaunat- izmo. Nuseni- aus palikime gra- k jie iš to duona

Aš šaukiu jus lsu. Vyrai ir mo- inkime savo są- stės jausmą, su- mogaus atsako- igos jausma.

mas

as Skuodis Pet- o s., kilęs iš Uk- krities, Kopūstė- Prieš apie 26 me- s Kanadon. Pa-ikai Onutė ir Ka- oje.

snų žinių raški- paduotu adresu, gavusi iš Lietuvos sesers, kuriame paieškojimą pada-

B. Janauskienė, 9 Castlwood Rd. Toronto 9, Ont.

\$10.00 JUMS

Jeigu mes leisim Jūsų aliejaus tankai istustėti

Sowinski Fuel Oils

225 OSSINGTON AVE.

LE. 5-5120

Pardavimas ir Aptarnavimas Aliejaus Degintuvų ir Pečių

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Tel. OL. 6381

Res. OL. 9103

JOINT REALTY LTD.

Parduodam namus, tavernus, hotelius, grosernes, mėsines, šaltų gėrimų, icecream, cigary parduotuves, gazolino stotis, vasarnamius, visokius biznius; apšaudžiam namus, automobilius, parduodam apdraudas nuo ligos ir nelaimės.

Kreipkitės pas mūsų atstovą:

JOHN KAMICHAITS

899 BLOOR ST. WEST

TORONTO

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0631

Yorke Brothers

Funeral Chapel

Erdvi Koplyčia ir Jaukus Kambarys

2357 Bloor St. W. ROGERS 7-5241

TORONTO

Elora Flower Shop

396 College St.

WA. 1-5459

WA. 1-4228

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Namų Savininkai

Gal Reikia Jums Pinigų

Dėl Biznio ar Asmeniškiesiems Reikalams?

LITHUANIAN - CANADIAN MORTGAGE CO.

duos jums grynų pinigų už antrą morgičių ant jūsų namo, nors jūs jau turite pirmą morgičių. Labai maži mokėjimai. Nereikia mokėti už sutvarkymą morgičių.

Tel.: EM. 8-1242

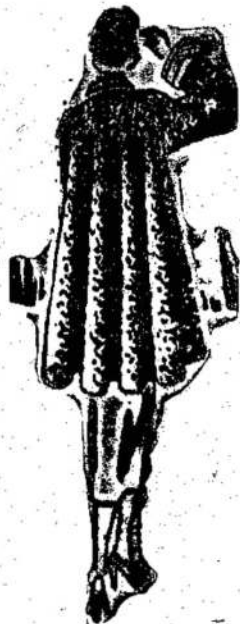
Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykite Bill Paulauską pas

Blustein's Furniture

531 Queen St. W.

Toronto

Mos Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalniciaus

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas Walnut 1-8971

Pranešimai

Toronto, Ont.

Pašalpinės Draugijos Narių Žiniai

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos pirmos kuopos nariams pranešu, kad nuo kovo 18 d. reikalui esant ką pranešti kuopos protokolų sekretoriui naudotumėte naują telefoną LE. 6-1654

Draugija veda vajų gaviūnui naujų narių. Norinčius ar planuojančius stoti į Pašalpinę Draugiją prašome kreiptis.

P. Pajuodis,
564 Indian Rd.
Tel. LE. 6-1654

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 3 d. 7.30 v. v., 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame visus žarius ir neres dalyvauti susirinkime ir laiku apsimokėti duokles. Jei šiemet dar nemokėjote ir neužsimokėjus šiame susirinkime, pagal draugijos konstituciją busite suspenduoti nuo gavimo pašalpos atsitikime ligos.

Dabar lajke vedamo draugijos vajuos nauji nariai primami su perpus nupigintu įstojimo mokesčiu. Norinčius ar planuojančius stoti draugijon prašome pasinaudoti šia proga. Narius ir nenačius prašome dalyvauti susirinkime.

Kuopos Valdyba

Paaiškinkite Tuos Bismierius, Kurie Skelbiasi LIAUDIES BALSE

Naujos Rūšies Tarybinė Filma

A GRAND PRIZE WINNER
1955 CANNES FESTIVAL
for "BEST ALL AROUND ACTING"

RADIO CITY

Bathurst ir St. Clair
Trečiadienį, Balandžio 4, nuo 7.00 ir 9.15 v. v.

Moterys Turėjo Puikų Parengimą

TORONTO. — Toronto Lietuvių Moterų Kliubas turėjo pereitą šeštadienį dar vieną parengimą. Reikia pasakyti, kad jos turi pasisekimą. Parengimas buvo tikrai didelis ir puikus.

Pirmo vakaro dalyj buvo koncertinė programa, kurią pildė Moterų Kliubo choras, sesutės Antanavičiūtės ir ukrainiečių šokikių grupė. Choras, kaip mišrus, taip ir atskirai vyrai ir moterys, padainavo labai gražiai. Bėda tik su sale, kad ji nelabai tinkama koncertams. Betty Antanavičiūtė gražiai pašoko, sesutei Irenai skambinant ant piano, o pasikui pati Irena paskambino vieną numerį. Kadangi motina dainuoja chore, tai iš Antanavičių šeimos buvo net trys. Gražu, kai šeima taip įvertina meną. Ukrainiečiai davė talką atsiųsdami du šokikus, kurie šoko jūrininkų šokį, trys merginas šokikes

ir vieną mažą mergaitę šokikę. Visi gerai pasirodė ir publikai labai patiko.

Koncertinei programai pasibaigus, buvo vaišės alumi ir kitais gėrimais ir užkandžiais, o pasistiprinus — šokiai grojant gerai muzikai. Taip pasilinksminom, kad geriau nereikia.

Vienu žodžiu, vakaras buvo tikrai gražus. Moterims už tai tenka kreditas.

Rep.

Padėka

Brangūs draugai ir draugės! Noriu jums nuoširdžiai padėkoti viešai, nes kai buvau ligos prispausta, tai asmeniškai negalėjau padėkoti jums už jūsų nuoširdumą. Prašau priimti mano padėką per spaudą.

Širdingai ačiū už lankymus, už išreikštą užuojautą ir linkėjimus, gražias gėles ir vertingas dovanas. Jūsų malonumas ir gėrumas padėjo man pasveikti daug greičiau. Taipgi ačiū chorui ir Moterų Kliubui už vertingas dovanas ir linkėjimus. Aš būsiu jums dėkinga visada. Tai yra didžiausias turas turėti gerų prietelių. Daug daug ačiū!

E. Laurusevičienė

FRANK VASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 408 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. EL. 4900
Residenc. Midway 9000

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Residenc. — MO. 1232
Toronto

Turėjo Operaciją

WESTON, Ont. — Draugas M. Turkus turėjo operaciją ant akių. Jis randasi 88 Warren Rd. Lankymo valandos nuo 2 iki 3.30 val. dieną ir nuo 7 iki 8.30 val. vakaro. Telefonas: WA. 4-8369 Rep.

Reikalinga

Karpenterių dėl apdailinimo (trim). Nuolatinis apskritus metus darbas. Taip pat reikalinga vyrų norinčių mokytis amato.

Kreiptis: HU. 1-2267 (Toronto).

OTTAWA. — Rytų Vokietija pirko Kanadoje kviečių. Dar nėra žinios, kiek ji pirko, bet sakoma, kad nemažai. Tai jau penkta šalis iš "anos pusės".

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, išstiria akių nervus, nuo kurių paelsina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritalko skėnius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LO. 1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

MERLE PORRITT
Nakties Telefonas: WA. 3-4237

Savininkė A. Rušenienė

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kukta krautuvėje, 847 College St.
ir
Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

Už Elektra Tik \$2.51 į Mėnesį
(Flat rate)

Nereikia įmokėti iš kalno

Daug šilto vandens su

Inglis

Elektriniu vandens šildytuvu

10 metų garantija

Brockton Tire & Radio Company

1617 DUNDAS ST. WEST
(Brock kampas)

OL. 4253 — — — Toronto